DIRVA

SECOND CLASS USPS 157-580

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
19807 CHEROKEE AVENUE CLEVELAND, OHIO 44119
VOL. XCVII 2012 JANUARY- SAUSIO 10, NR. 1.

DEVYNIASDEŠIMT SEPTINTIEJI METAI

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

„PARTNERYSTĖ SU JAV GYNYBOS SRITYJE - MŪSŲ VALSTYBINGUMO PAGRINDAS"

Washington DC, sausio 4 d. Jungtinės Amerikos Valstijos išlieka pagrindiniu saugumo ir pastovumo garantu Europoje ir ypač Baltijos regione, pareiškė Lietuvos krašto apsaugos ministrė Rasa Juknevičienė, susitikusi su JAV gynybos sekretoriumi Leon Edward Panetta. **Ministrai sutarė, kad JAV lieka įsipareigojusi Baltijos šalių saugumui** ir toliau mūsų regione ketina aktyviai dalyvauti pratybose, **remti NATO oro policijos misiją Baltijos šalyse** bei prisidėti prie gynybos planavimo.„Partnerystė su JAV gynybos srityje yra fundamentas mūsų valstybingumui",- teigė R. Juknevičienė. Gynybos ministrai aptarė artėjantį NATO viršūnių susitikimą, kuris įvyks šių metų gegužės mėn. Čikagoje. Pasak krašto apsaugos ministrės, šiame susitikime turėtų būti skiriamas tinkamas dėmesys kolektyvinei gynybai, taip pat pabrėžiama branduolinio atgrasymo svarba. R. Juknevičienė su JAV gynybos sekretoriumi kalbėjo apie NATO oro policijos misiją bei dėkojo JAV už politinę paramą siekiant nuolatinės misijos Baltijos šalyse. Jos teigimu, Baltijos šalys deda visas pastangas, kad ši misija taptų kuo patrauklesnė sąjungininkams. „Oro policijos misija yra labai efektyvi", - teigė L.E. Panetta. Ministrė taip pat pabrėžė, kad energetinio saugumo didinimas yra NATO darbotvarkės dalis ir JAV tolimesnis dalyvavimas Lietuvoje įsteigto Energetinio saugumo centro veikloje būtų ypatingai svarbus. „Tikimės, kad šiais metais šis centras taps akredituotu NATO centru", - sakė R. Juknevičienė. Krašto apsaugos ministrė taip pat pažymėjo, kad Lietuvos Vyriausybė siekia stiprinti saugumą regione glaudžiai bendradarbiaudama su Šiaurės šalimis ir skatindama Baltijos šalių gynybos integraciją. „Tokių strateginių partnerių kaip JAV parama šiems procesams ypatingai reikšminga", - kalbėjo ministrė.

Taip pat buvo aptartas NATO tarptautinių saugumo palaikymo pajėgų operacija Afganistane. JAV gynybos sekretorius pažymėjo, kad šioje šalyje vyksta atsakomybės perdavimo procesas, kurio metu atsakomybė už Afganistano saugumą perduodama vietinėms saugumo pajėgoms.

„Afganistaniečių kariuomenei sekasi labai neblogai", - teigė L. E. Panetta. Jis dėkojo už Lietuvos indėlį operacijoje Afganistane, nepaisant finansinių sunkumų. Be to, kalbėta ir apie gynybos finansavimo klausimus. JAV gynybos sekretorius pažymėjo, kad per ateinančius 10 metų JAV ketina mažinti gynybos finansavimą 450 mlrd. dolerių ir tai yra didelis, tačiau įveikiamas iššūkis.

Tuo tarpu R. Juknevičienė teigė, kad Lietuvoje ekonominis sunkmetis privertė apkarpyti finansavimą visoms sritims, tačiau per pastaruosius dvejus metus finansavimas gynybai išliko tokiame pačiame lygyje.

Pokalbyje aptarta saugumo situacija Baltijos regione, apsikeista nuomonėmis apie priešraketinės gynybos svarbą.

Lietuvos ambasados JAV inf.

Kruvinojo sekmadienio aukų laidotuvės 1991 m. sausio 16 d. ***V. Kapočiaus nuotr.***

LIETUVAI NEPAVYKSTA GAUTI ATSAKYMO

Vilnius, sausio 4 d. (LRT). Lietuvai niekaip nepavyksta iš Austrijos gauti atsakymo į klausimą, kodėl praėjusių metų liepą šioje šalyje sulaikytas buvęs KGB karininkas Michail Golovatov buvo paleistas, skelbia LTV laida „Šiandien".

Likus daugiau nei savaitei iki sausio 13-osios, atsakymų, kodėl pernai liepą Austrijos oro uoste sulaikytas buvęs būrio „Alfa" vadas M.Golovatov paleistas, negauta. **Bendra abiejų šalių darbo grupė baigė darbą nesutarusi.** Teisingumo ministras sako tebelaukiantis žinių ir apie austrų pažadą peržiūrėti jų teisinę sistemą.

Remigijus Šimašius teigia, kad Austrija buvo įsipareigojusi pradėti keisti vidinę tvarką šalyje, kad tokie atvejai nebepasikartotų. „Gruodžio mėnesio viduryje esu paklausęs, kaip sekasi tai daryti, bet kol kas atsakymų nesu gavęs", – sakė ministras.

Pasak užsienio reikalų ministro, M. Golovatov paleidimo klausimas šiemet bus Europos Sąjungos Tarybos ir Komisijos darbotvarkėse. Europos šalys palaiko Lietuvą ir pripažįsta, kad reikia peržiūrėti Europos arešto išlygas. Liuksemburgas ir Čekija jau pakeitė savo vidinę tvarką. Prancūzija ir Italija dar tebesvarsto.

Ministras nesitiki greitų sprendimų. Anot jo, Vokietijai prireikė kelerių metų pasiekti, kad Europos Sąjungoje būtų priimtas įstatymas, numatantis baudžiamąją atsakomybę už nacistinių nusikaltimų neigimą.

Lietuvos Respublikos Krašto apsaugos ministrė Rasa Juknevičienė prie a.a. generolo Povilo Plechavičiaus kapo Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Čikagoje. ***LR KAM nuotr.***

JAV laivynas išgelbėjo 13 Irano piliečių

Pentagonas sausio 6 d. pranešė, kad tas pats JAV lėktuvnešis, kurį Iranas perspėjo negrįžti į Persijos įlanką, iš piratų nelaisvės Arabijos jūroje išgelbėjo 13 Irano piliečių.

Gelbėjimo operacija vyko sausio 5 d., kai JAV lėktuvnešis „John C. Stenn" gavo pagalbos signalą iš su Irano vėliava plaukiojančio žvejybos laivo „Al Molai". ***ELTA***

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Lietuvos ministras pirmininkas yra sudaręs savo potvarkiu grupę asmenų studijoms apie universitetų sujungimą. Diskusijos vyko Seime prie apvaliojo stalo. Išanalizavę Lietuvos universitetų situaciją, ekspertai pasiūlė pavyzdžiu Vilniaus universiteto modelį - iki 2015 metų pabaigos prie Vilniaus universiteto prijungti Vilniaus edukologijos bei Vilniaus Gedimino technikos universitetus. Panašus modelis siūlomas ir Kaune. Konferencijoje dalyvavo Seimo nariai Gintaras Songaila, Vytenis Andriukaitis, Rytas Kupčinskas, Kazimieras Uoka, Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto pirmininkas Valentinas Stundys Lietuvos mokytojų sąjungos pirmininkė Jūratė Voloskevičienė, Lietuvos edukologijos universiteto rektorius prof. Algirdas Gaižutis, Švietimo ministerijos atstovai ir kai kurie dėstytojai.

Geologijos tarnyba perdavė Akmenės krašto muziejui fitozauro, gyvenusio prieš 220-240 milijonų metų, liekanas. Jos pernai rastos Šaltiškių molio karjere, o paskui tyrinėtos pasaulio mokslininkų. Tris dantis ir dvi žandikaulio liekanas 2010 metų vasarą rado keturi geologijos mokslininkai iš JAV, Lenkijos, Vokietijos. Atlikus tyrimus, kurie truko beveik metus, paskelbtos išvados.

Solistė Lilija Šukytė pirmininkavo tarptautiniam kamerinio dainavimo konkursui „Beatričė 2011", kuris buvo skiriamas šimtosioms lietuvių aklosios dainininkės Beatričės Grincevičiūtės gimimo metinėms paminėti. Pirmą kartą konkurso dalyvių buvo iš Latvijos, Lenkijos, Prancūzijos, Rumunijos ir Rusijos. Kiti komisijos nariai buvo Andra Biguča iš Latvijos, Regina Maciūtė, Sigutė Stonytė, Vladimiras Prudnikovas ir Audronė Kisieliūtė. Lilija Šukytė yra dainavusi Metropolitan operoje New Yorke, Europos operų teatruose, o taip pat ir Lietuvių Operoje Čikagoje Verdi „Traviatos" ir Karnavičiaus „Gražinos" operų spektakliuose.

„Tik kūdikiai gimsta dori", tai komedijos veikalas, vaidintas Lietuvos miestuose. Komedijos veiksmas vyksta įstaigos pastate. Komedijoje pasakojama, kaip po sunkios savaitės darbo ir sekretorės glėbyje, keltuve užstringa vienos įstaigos viršininkas. Savimi besigėrinčiam vyrui sunku susitaikinti su tuo, kad jis mažoje keltuvo dėžėje yra visiškai vienas. Čia jam nepadeda nei svarbios pareigos, brangus telefonas, nei valstybinės reikšmės dokumentai portfelyje - tenka vienam pasikalbėti su savo sąžine.

„Vakarų ekspresas" rašo, kad Klaipėdos apskrities I. Simonaitytės viešojoje bibliotekoje atidaryta vieta jaunimui, kurioje jie gali skaityti knygas, žiūrėti kiną, klausytis muzikos, žaisti stalo žaidimus. Visa tai - nemokamai. Jei tokia jaunimo susibūrimo vieta pasiteisins, bus ir kitose bibliotekose įrengtos vietos jaunimui atitraukti iš gatvės blogų polinkių.

Žurnalas „Tapati" - nuoširdumo išsiilgusiai moteriai. Tai ne pelno siekiantis leidinys dvasinių tiesų ir gyvenimo prasmės ieškančioms moterims. Žurnalo antrasis pavadinimas Dvasia-Siela-Kūnas-Gyvenimas nusako, kad čia spausdinami praktiški straipsniai iš krikščioniškojo požiūrio visomis aktualiomis temomis. „Tikim, kad Lietuvos moteris gali būti visapusiškai graži, todėl ryžomės leisti žurnalą, kuris kalbės apie paprastą moterį, gyvenančią nepaprastą gyvenimą. Moteris trokšta grožio, tiesos ir prasmės, artimų ir prasmingų santykių. Žvelgdami į vertybių krizę norime pasiūlyti moterims kitokį gyvenimo aiškinimą, kur jų abejonės būtų išblaskytos ir vertybės atstatytos. Vyriausia žurnalo redaktorė - Aušrinė Šečkuvienė. (www.bernardinai.lt redaktore.)

Nei Lietuvos prezidentė D. Grybauskaitė, nei premjeras A. Kubilius negavo kvietimo ė Davos sausio mėnesį rengiamą Pasaulio ekonomikos forumą, kuriame bus aptarta dabartinė situacija. „Lietuva kvietimo ir nesiekė", - buvo prezidentės patarėjos D. Ulbinaitės atsakymas žurnalistams. Kadenciją baigęs prez. Valdas Adamkus į forumą Šveicarijoje skrido tris kartus.

Lietuvos krepšininkai dėl bilieto į Londono olimpines žaidynes varžysis Venecueloje. Buvo norėta, kad atrankos varžybos būtų Lietuvoje. Bet į lemiamą pasitarimą Madride neatvyko federacijos pirmininkas A. Sabonis. Lietuvos komandai Madride diplomatinėse varžybose kaip jo ir trūko. Neoficialiomis žiniomis, diktatoriaus H. Chavezo valdžia ne tik sumokėjo reikalaujamą 3 mln. eurų mokestį, bet ir FIBA fondui skyrė per milijonų eurų.

Naujų metų išvakarėse Vilniuje operos solistai praleido su klausytojais. Virgilijus Noreika kartu su savo mokine Marta Lukošiūte dainavo du šventinius koncertus Užutrakio dvaro sodybos rūmuose. Jų dainavimą vainikavo tradicinė Violetos ir Alfredo dueto daina „Pakelkime taurę linksmybes" iš Giuseppe Verdi operos „Traviata".

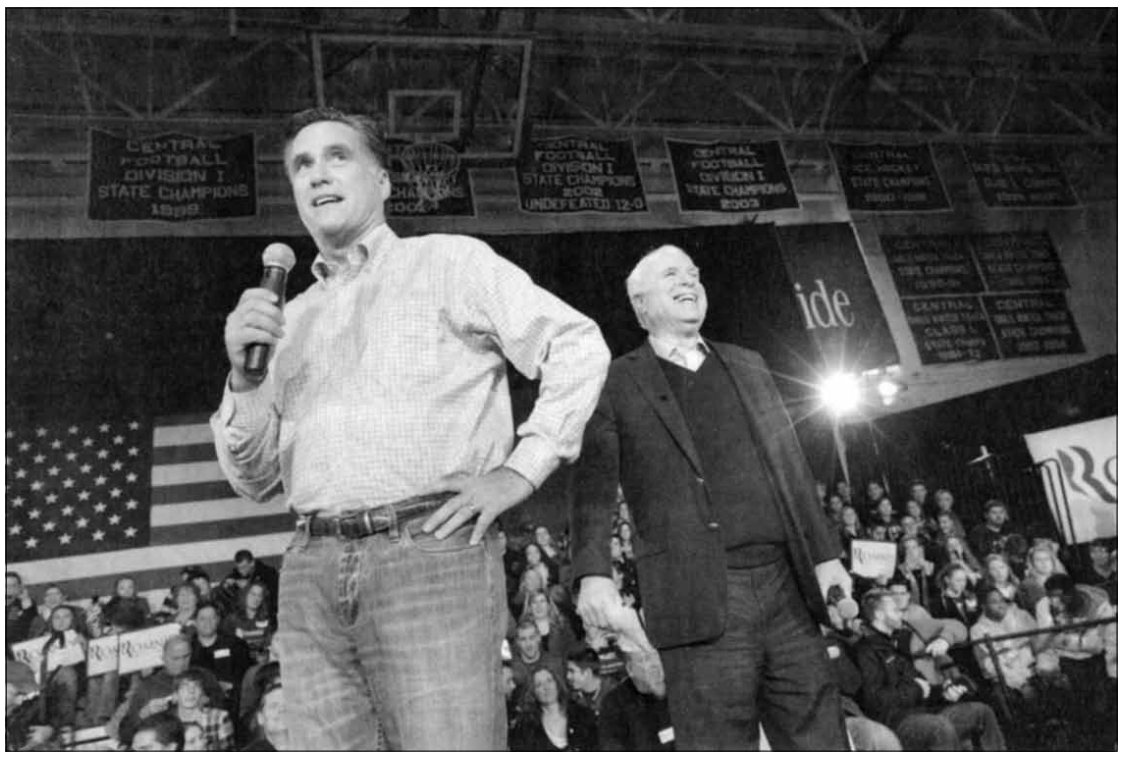

Kai 2008 metais respublikonų partijos kandidatai norėjo būti išrinkti JAV prezidentu, buvo du priešininkai – Mitt Romney ir senatorius John McCain. Šiemet sen. J. McCain pasveikino M. Romney, laimėjusį Iowa valstijoje populiarumo rinkimus ir pažadėjo padėti jam laimėti Respublikonų partijos nominaciją, kandidatuojant į JAV prezidento pareigas. *NYT*

B.OBAMOS 2012 M. LAUKIA SUDĖTINGAS RINKIMŲ MARATONAS

JAV prezidentas Barack Obama, 2008 metais tapęs pirmuoju juodaodžiu šiame poste, nori įeiti į istoriją ir kaip pirmasis afroamerikietis, išsilaikęs valstybės vadovo poste du laikotarpius iš eilės, bet rinkimų kampanija bus itin sudėtinga ir pačiam kandidatui, ir jo štabui, rašo *„The Wall Street Journal"*.

Kaip manoma, itin didelę įtaką amerikiečių pasirinkimui, kam jie teiks pirmenybę politinėje srityje 2012 metais, turės ekonomikos veiksnys. Ekonomikos klausimai visada užima atskirą vietą visų kandidatų į prezidentas rinkimų programoje, bet anaiptol ne visiems tenka atsiskaityti už darbą, esant giliausiai šalies istorijoje po Didžiosios depresijos recesijai.

Per pastaruosius 76 metus nė vienas kandidatų į prezidentus, einančių į antrąjį laikotarpį, to nedarė esant labai dideliam nedarbui, kaip tai teks B.Obama, kurį kelia kandidatu Demokratų partija. Lapkritį nedarbo lygis Jungtinėse Valstijose sumažėjo nuo 9 proc. iki 8.6 proc., bet analitikai netiki, kad rodiklis smarkiai mažės per ateinančius 12 mėnesių. Per pirmąjį B.Obama prezidentavimo mėnesį šis rodiklis buvo 7.8 proc., ir jam prezidentaujant nedarbas neilgam buvo pakilęs daugiau nei 10 procentų.

Ronald Reagan pavyko laimėti rinkimus antrąjį kartą 1984 metais, kai nedarbas šalyje siekė 7.4 proc., bet Jimmy Carter pralaimėjo antrąjį kartą rinkimus 1980 metais tam pačiam R.Reagan, kai nedarbo lygis buvo 7.5 procento.

Kaip pažymi *WSJ*, R.Reagan 1980 metais įvedė dabartinę ekonominės situacijos vertinimo prieš rinkimus standartą: jis paprašė rinkėjus atsakyti į klausimą, ar jie mano, kad ėmė gyventi geriau nei prieš ketverius metus. Jeigu šį klausimą vienaip ar kitaip pakartos B.Obama varžovai (to galima tikėtis beveik 100 proc.), demokratams bus itin nemalonu atsakyti į jį.

Blogesnė nei dabar situacija JAV darbo rinkoje prezidentui, keliančiam kandidatūrą antrajai kadencijai, buvo turbūt tik 1936 metais, kai nedarbas priartėjo prie 17 procentų.

Vis dėlto Franklin Roosevelt tada pavyko ne tik išlikti valdžioje, bet ir iškovoti labiausiai triuškinamą pergalę šalies istorijoje - už demokratus atidavė balsus 523 rinkikai iš 531 ir 60.8 proc. gyventojų. Dėl ekonominių sąlygų sutapimo B.Obama gana dažnai lyginamas su F.Roosevelt, bet sunku įsivaizduoti, kad dabartiniam prezidentui pavyks pakartoti šį laimėjimą.

Be nedarbo, per rinkimams skirtas diskusijas B.Obamai bus priminta tai, kad JAV prarado didžiausią skolinimosi įvertinimą, ir valstybės skolos augimas pasiekė naują rekordą, ir nesugebama sutarti su Kongresu.

Vadinamasis negerovės indeksas (Misery Index) - nedarbo ir infliacijos santykis - padidėjo, esant B.Obama, nuo 7.83 iki 12. Vidutinės amerikiečių šeimų pajamos per pirmuosius dvejus dabartinio JAV prezidento valdymo metus po augimo per pastaruosius ketverius metus sumažėjo, nors po to jos išsilygino.

Vėluojančių mokėjimų už nekilnojamąjį turtą dalis rugsėjį sudarė 12.6 proc., palyginti su tuo, kad ilgą laiką šis rodiklis vidutiniškai buvo 5-7 procentų.

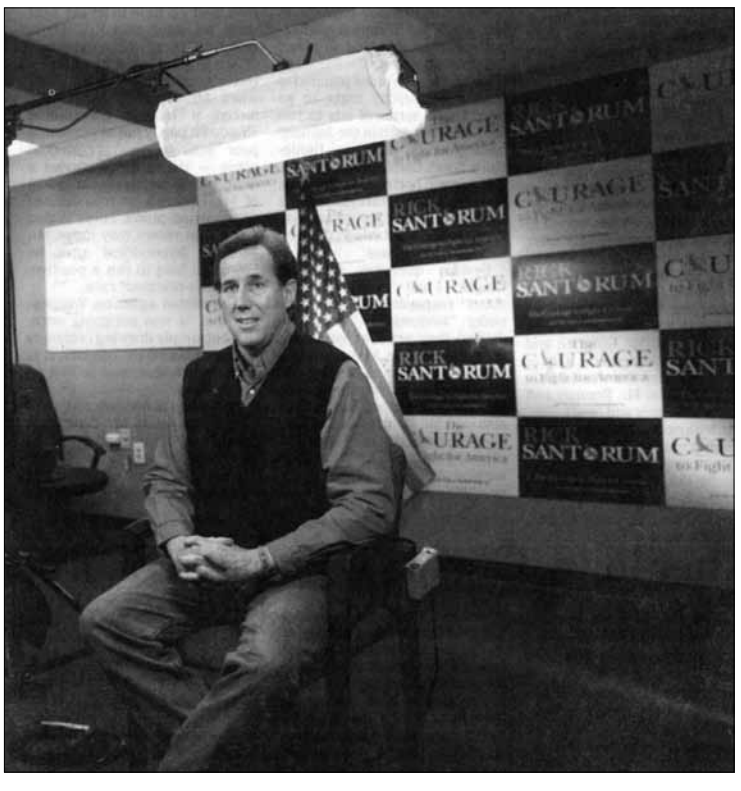

Iowa valstijos gyventojai antruoju kandidatu populiarumo balsavime išrinko sen. Rick Santorum, kuris tik 8 balsais pralaimėjo prieš M. Romney respublikonų partijos balsavime. Nuotraukoje – pasikalbėjimo metu su CNN žurnalistais. *NYT*

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150
FAX (216) 531-8428
E-mail: dirva@ix.netcom.com
P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010
19807 CHEROKEE AVENUE ● CLEVELAND, OHIO ● 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis", Inc.

Algirdas V. Matulionis, Pirmininkas / President

Vytautas Radžius, Redaktorius / Editor
2713 West 71St St, Chicago, IL 60629-2005

Gediminas Markevičius, maketavimas

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - $55.00, first class - $78. Single copy - $1.00. Air mail overseas - $130.00.

Prenumerata metams - $55.00, pusei metų - $40.00, pirma klase - $78. Oro paštu į užsienį metams - $130.00. Atskiro numerio kaina - $1.00. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

TEGU SAU GROJA IMPERIALIZMO PASIUNTINIAI

NEPAMIRŠIM TŲ, KAS JŲ KLAUSOSI

Būtų klaida galvoti, kad didžiausia blogybė yra tai, kad į Lietuvą (ir dar sausio 13-ąją) atvyksta groti asmeninis Vladimir Putin draugas ir atviras sovietinės praeities garbintojas Valerij Gergijev. **Kaune sausio 13-ąją diriguos tas, kas iš esmės yra Aleksandr Nevzorov atitikmuo, tik vilkintis fraku.**

Gal ne visi skaitytojai žino, kas yra A.Nevzorov. Šis rusų žurnalistas prieš 21 metus, po sovietų puolimo tankais Vilniuje prie televizijos bokšto ir Konarskio gatvėje, ragino pastatyti bronzos paminklus tarybiniams kariams, pirmąsyk pavadino juos eteryje „mūsiškiais" („Naši"), ir tą pavadinimą ligi šiol išdidūs naudoja trumpai kirpti patriotai-fašistai motulėje Rusijoje.

V.Gergijev, žinia, savo požiūriais nėra net šiaip koks pasimetęs švelnus raudonskūris, kokių knibžda ir Vakarų inteligentijos tarpe. **O ne. Ištraukti muziką Josifo Stalino šlovinimui ir ją siūlyti klausytojams reikia apsisprendimo ir tvirtos rankos**, bet jis – kaip tikrai iškilus meno žmogus – žinojo, ką daro. Jei jau išsiskirti iš kitų, tai be jokių stabdžių. Jei garsinti blogybes, tai ne kokiom stilizuotom dainelėm apie kreiserį „Aurorą" ir ne per mylimiausių sovietinių filmų dainelių atkartojimus.

Pusinės priemonės labiau pritiktų kokiems šiaudadūšiams lietuviams aktorėliams (šiandien jau nusenusiems), pasiilgusiems „visasąjunginio pripažinimo", specialių poilsio namų ir beribių užstalių nuo Vladivostoko iki Taškento. V.Gergijev kala tiesiai į taikinį: jei muzika, tai apie revoliuciją ir ūsuotą budelį J.Staliną, jei armijos šlovinimas, tai jis turi būti per rusų agresiją Gruzijoje, jei nostalgija, tai ne 1980 m. Maskvos olimpinių žaidynių meškiukui, bet pačiai Sovietų Sąjungai, kuri buvo didinga, bet įvyko tragedija, ir jos nebėra.

Bet, kartoju, ne tai yra problema. Esminis klausimas yra ne apie tai, kas ir kodėl tokių dirigentų koncertus rengia, ir dar sausio 13 dieną.

Esminis klausimas yra šis: kas ateis ir tų koncertų klausysis.

Šių žmonių, kurie ateis, niekas varu nevaro: kaip ir į Oleg Gazmanov („gimęs Sovietų Sąjungoje"), ir į stribų ir gebistų specnazo lyrikos korifėjų „Liube" koncertus visi vaikšto patys, ir dar pinigus moka. Kaip ir į pikto klouno, neapykanta Vakarams lesinančio publiką (kuri alpdama maldauja dar daugiau tos neapykantos), Michail Zadornov. Bjauriau ir niekingiau už Zadornov kūrybą yra tik auditorija Lietuvoje, kuri ateina klausytis jo tekstų.

Jau, jau girdžiu daugelio atsakymą: „nepainiokim meno su politika". Tai, geriausiu atveju, naivu. Blogiausiu atveju, tai sąmoningas beprasmio, kaip ir karo nusikaltėlių lėkštas pasiteisinimas: „Aš tik vykdžiau įsakymus". Šis pasiteisinimas nesuveikdavo, kai ateidavo teismo arba tribunolo valanda, ir reikėdavo atsakyti už savo veiksmus.

„Nepainiokim meno su politika" – tai, sakau, pasiaiškinam? **Pirmiausia, žudikų ir okupantų šlovinimas nėra politika. Tai ciniškas bendradarbiavimas su nusikaltėliais.** Įsilaužimas į butus ir turo vogimas iš jų nėra ūkinė veikla. Skambinimas vyresnio amžiaus žmonėms ir pinigų išviliojimas iš jų nėra rinkodaros atmaina. Tai nusikaltimas. Kaip ir žudikų ir okupantų šlovinimas. Tai, kad sausio 13 dieną Lietuvoje turbūt nebus atliekama kokia nors kantata apie J.Staliną (bent jau programoje nenumatyta), dar nereiškia, kad viskas gerai.

Bet dar kartą įsiskaitykim į patį sakinį. „Nepainiokim meno su politika" – kodėl ne? Įsivaizduokit, ateinat į kapus, ir randate visus antkapius sudėtus į tvarkingą eilę kažkur pašonėje, o ten, kur buvo kapai, viskas dailiai užlyginta ir užsėta grikiais. Ir ten jums sako: „Nepainiokit tradicijų ir pagarbos mirusiems su žemės ūkiu. Grikiai čia puikiai užderėjo, perka geriausi pasaulio parduotuvių tinklai, perka ir giria. Puikūs grikiai. Jums iki tokių grikių kaip iki mėnulio. Atsipeikėkit, tampotės su tais savo antkapiais ir prietarais".

Pamenate (ta prasme, gal jums pasakojo, o gal kur nors skaitėt – ne visi tais laikais ten buvo), kaip Kryžių kalną sovietai vartė buldozeriu? Jei šiandien jums pasiūlytų tą patį buldozerį, geros techninės būklės ir su patraukliomis kuro sąnaudomis, turbūt irgi imtumėt – kas čia tokio, nepainiokim statybų verslo ir geros, patikimos technikos su politika, ar ne?

Raginimas nepainioti meno su politika, kai priešinga pusė abiem rankom painioja politiką su menu, yra lyg draudimas įstatymo besilaikantiems žmonėms turėti ginklus, kai tų įstatymų nesilaikantys juos noriai ir su dideliu entuziazmu turi, nešioja ir naudoja. Čia tas pats, kaip naivių geranorių kvailelių raginimas riaušininkų neareštuoti ir nebausti, nes „prievarta ir kalėjimai nieko neišsprendžia".

Taigi, menas ir politika. Viso pasaulio kruvini režimai, diktatoriai ir totalitariniai valdytojai buvo neabejingi menui. Jau nuo imperatoriaus Nerono laikų, o gal ir anksčiau.

Politikos mėsininkams ir psichiškai neveikliems valstybės vyrams meno visuomet reikėjo ne tik tam, kad giedotų juos šlovinančias dainas: jie troško, ir dabar trokšta, savo galių patvirtinimo iš ten, kur to patvirtinimo negalima gauti prievarta.

(Nukelta į 4 psl.)

KALBĖSIME, KOL GYVI

Mūsų laikų istorijoje mažai faktų, kurie būtų pažymėti tokia klasta ir melu, kaip kad buvo 1991-aisiais metais, kai Kremlius ir KGB vykdė agresiją prieš Lietuvos valstybę.

Sausio 11 dieną buvo paskelbta, kad Lietuvoje yra „nacionalinio gelbėjimo komitetas", tačiau to meto komunistų vadai sakėsi nežiną, kas tam komitetui priklauso. Keisti dalykai, KGB vadovai ir Maskvoje, ir Vilniuje, nieko „nežino", kas rengia perversmą Lietuvoje. Kas davė įsakymą šaudyti į taikius žmones? Į šį klausimą Eltos korespondentui atsakė KGB pulk. E. Baltinis: „įsakymas buvo duotas ne iš Vilniaus garnizono. Taip pasielgė daug įtakingesni SSRS žmonės". Taip jis kalbėjo jau po to, kai agresoriaus kareiviai susidūrė su Lietuvos žmonių minia ir pasiskelbę „gelbėtojai" nedrįso prisiimti atsakomybės už tą „gelbėjimą".

Sausio 13-osios tragediją tyrę Visuomenės kariškių sąjungos „Ščit" (liet. *Skydas*) nepriklausomi kariniai ekspertai sutarė, jog kariniam perversmui įkurti vadinamąjį „gelbėjimo komitetą" nutarė Kremlius ir KGB Maskvoje. Jie nurodė, kad dar 1990 m. lapkričio mėnesį Rusijos kompartijos CK plenume Polozkov kalbėjo, kad „bręsta idėja kurti gelbėjimo nacionalinius komitetus socializmui ginti... būtų gerai, kad partiniai komitetai drauge su deputatais komunistais būtų šio reikalo iniciatoriais". O kas buvo Lietuvoje tokiais iniciatoriais, ar partijos pirmininkas apie tai nežinojo?

1990 m. gruodžio 1 d. SSRS prezidentas pasirašo įsakymą dėl karinių dalinių panaudojimo gaudant šaukiamuosius vyrus į armiją. Įvyksta Visasąjunginis deputatų susivienijimo „Sojuz" steigiamasis suvažiavimas, pareikalavęs „nedelsiant įvesti respublikose prezidentinį valdymą". Atsistatydina SSRS Užsienio reikalų ministras E. Ševardnadzė, pareiškęs, kad nedalyvaus įvedant šalyje karinę diktatūrą.

Sausio 11 d. LKP (SSKP) CK biuro narys J. Jermalavičius paskelbia, kad „įkurtas Lietuvos gelbėjimo komitetas, kuris visą valdžią respublikoje ima į savo rankas".

Gauti pranešimai, kad tokie „komitetai" kuriami Latvijoje ir Estijoje. Tai ir patvirtina, kad tai organizavo Kremlius ir KGB.

Vilniuje sausio 12 d. 10 val. vakaro, LKP miesto komiteto būstinėje maždaug 400 „draugovininkų-darbininkų" pulk. Šurupov aiškina kaip jiems elgtis minioje ir provokuoti susidūrimus, kad galėtų įsikišti desantininkai iš Pskovo. Po to jie buvo vežami prie TV bokšto, AT rūmų, RTV pastato, kur jiems jau vadovavo „Jedinstvo" vadovas V. Ivanov.

Prieš tai, anksčiau, AT pirmininkas Vytautas Landsbergis kreipėsi: „Ateikite ir paremkite savo valdžią, nes kitaip galite turėti svetimą valdžią". Tauta pakluso - Lietuvos miestų ir kaimų rinkosi žmonės, statė barikadas, saugojo AT rūmus ir TV bokštą. Kokia tragedija vyko sausio 13-ąją - žinome. Užgrobę Lietuvos radiją ir televiziją agresoriai nesulaukė nė vieno šūvio iš lietuvių minios. Sovietų Sąjungos atvira agresija prieš Lietuvos valstybę - jos ginkluotos pajėgos žudė žmones. Tuo metu agresijoje dalyvavęs KGB pulk. Michail Golovatov, kuris Lietuvos prašymu buvo sulaikytas Austrijoje, ir tuoj paleistas į Rusiją, prisipažino, kad buvo siųstas į Vilnių Kremliaus įsakymu įvesti tvarkos.

Kremliaus agresorių nusikaltimus pasmerkė daugelio pasaulio valstybių vadovai, parlamentai. Net Maskvos miesto taryba sausio 18 d. priėmė specialų nutarimą, pasmerkdama „ginkluotų pajėgų agresiją prieš teisėtą valdžią, liaudies išrinktą konstituciniu būdu", kuriam pritarė Rusijos Aukščiausiosios Tarybos pirm. Boris Jelcin ir nutarė sausio 20 d. Maskvoje pagerbti tragiškų įvykių aukas Lietuvoje. Laikraštis „Moskovskije novosti", sausio 20 d. paskyrė visą laidą Lietuvai, išleistas su gedulo rėmeliais, prie redakcijos pastato iškeltas plakatas su užrašu: „Vilniuje pralietas kraujas - mūsų kraujas". To laikraščio taryba paskelbė: „Po kruvinojo sekmadienio Vilniuje, ar beliko kas iš to, ką mes tiek kartų girdėjome iš prezidento pastaraisiais metais: 'humaniškas socializmas', 'naujas mąstymas', 'bendri Europos namai'? Neliko nieko. Lietuva - tai tragiškas įvykis ne tik SSRS vidaus gyvenime. Tai ištrina visus tarptautinius susitarimus, kurie buvo pasirašomi sovietines liaudies vardu".

Tada „Moskovskije novosti" korespondentas iš New York Jurij Bedura rašė: „Po Vilniaus gatvėmis ir aikštėmis judančių tankų vikšrais žūsta ne tik žmonės - žūsta tikėjimas, jog Sovietų Sąjunga gali atsinaujinti be kraujo, taikiai subręsti lygiateisei partnerystei..." Šiandien Maskvos gatvėse minios reikalauja tiesos ir teisių. Tikėkime, kad tų, kurie šiandien protestuoja su K. Marks vaizdais, neišvysime Lietuvoje.

S. Tūbėnas

(Pasinaudota Antano Šimkūno knyga „Sausio 13-oji")

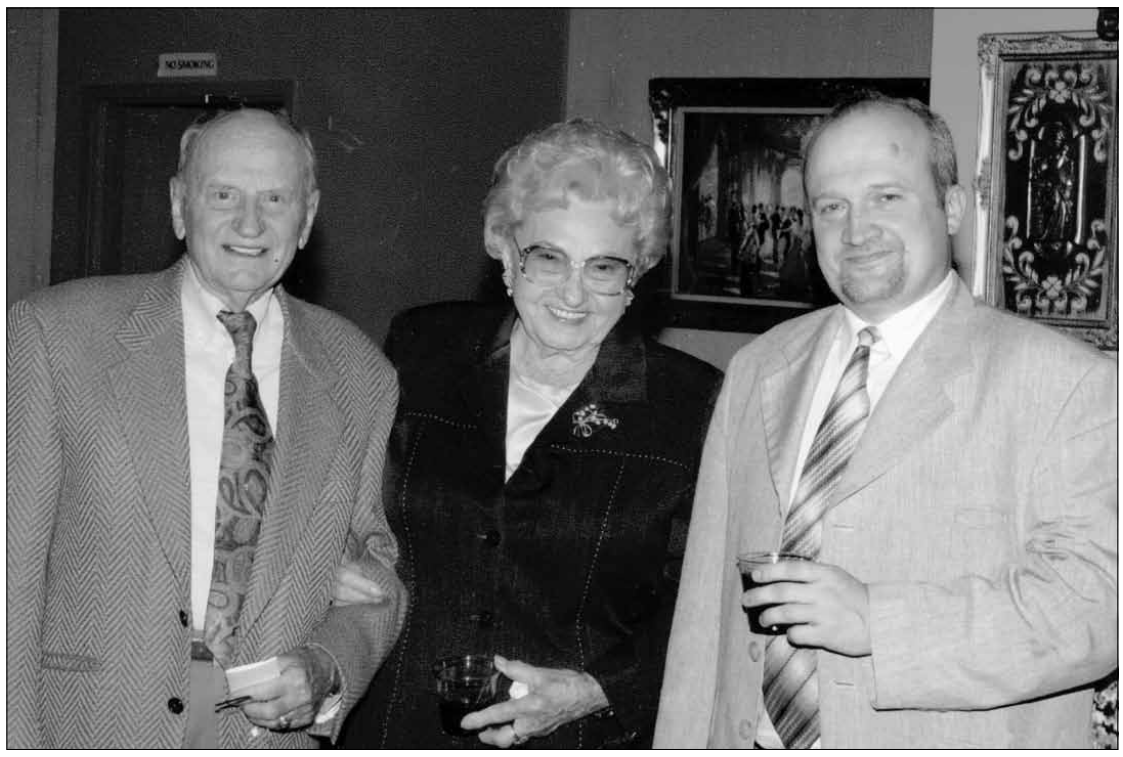

Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos pirmininkas Petras Buchas, ALT s-gos Chicagos skyriaus pirmininkė Matilda Marcinkienė su Lietuvos Tautininkų Sąjungos pirmininku dr. Gintaru Songaila, kai jis buvo atvykęs į 28-ąjį Seimą 2005 m. Chicagoje. Dr. G. Songaila 2011 m. gruodžio 17 d. buvo vėl išrinktas Lietuvos Tautininkų sąjungos pirmininku. *Z. Degučio nuotr.*

LIETUVOS VYSKUPAI PAKVIETĖ POPIEŽIŲ Į ŽEMAIČIŲ KRIKŠTO 600 METŲ JUBILIEJŲ 2013 METAIS

Vilnius, gruodžio 25 d. (ELTA). Lietuvos vyskupai laišku informavo popiežių Benediktą XVI apie 2013 metais planuojamas žemaičių krikšto minėjimo iškilmes ir pakvietė Šventąjį Tėvą atvykti į Lietuvą. „Šventasis Tėvas informuotas apie 2013 metais žemaičių krikšto jubiliejų ir asmeniškai pakviestas atvykti ir aplankyti Lietuvą", - sakė Lietuvos vyskupų konferencijos generalinio sekretoriaus padėjėjas kunigas Ričardas Doveika.

Jeigu aplinkybės neleistų popiežiui atvykti į iškilmes, Lietuvos vyskupai tikisi sulaukti jo legato.

Laišką lapkričio mėnesį pasirašė Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininkas, Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius ir Telšių vyskupas Jonas Boruta.

„Viskas priklausys nuo to, kaip formuosis popiežiaus dienotvarkė", - sakė R.Doveika, paklaustas apie galimybę, kad Benediktas XVI atvyktų į Lietuvą.

Aplankyti mūsų šalį popiežių yra pakvietusi ir prezidentė Dalia Grybauskaitė, kai lankėsi Vatikane.

Lietuvoje yra lankęsis vienintelis popiežius – Jonas Paulius II viešėjo 1993 metų rugsėjo 4-8 dienomis.

Pakviesti Romos katalikų bažnyčios vadovą į žemaičių krikšto 600 metų minėjimą paprašė Žemaičių kultūros draugija.

Žemaičių krikšto 600 metų jubiliejaus bus minimas 2013 metais Telšiuose. Vyriausybė yra patvirtinusi Žemaičių krikšto ir Žemaičių vyskupystės įsteigimo 600 metų jubiliejaus minėjimo 2009-2017 metų programą, kuria siekiama įamžinti svarbiausius su Žemaičių krikštu, Žemaičių vyskupystės istorija susijusius objektus, vietas ir asmenybes.

Paskutinė pagoniška Lietuvos Didžiosios kunigaikštystės žemė – Žemaitija – krikštyti pradėta 1413 metais. 1417 metų spalio 23 dieną įkurta žemaičių vyskupija, kurios vyskupu tapo Motiejus Trakiškis.

Prezidentas Valdas Adamkus su žmona Alma audiencijoje pas popiežių Benediktą XVI.

V.LANDSBERGIS:

TEISĖSAUGOS ŽINGSNIAI DĖL VILNIAUS OMON VADOVYBĖS – TEISINGI, BET LABAI PAVĖLUOTI

Vilnius, sausio 5 d. (LRT). Vilniaus miesto 1-asis apylinkės teismas patenkino Vilniaus apygardos prokuratūros prašymą baudžiamojoje byloje dėl SSSR Vidaus reikalų ministerijos Vidaus kariuomenės Vilniaus Ypatingos paskirties milicijos būrio, vadinamojo OMON'o, įvykdytų nusikaltimų prieš Lietuvos Respubliką.

Teismas Boleslavą Makutynovičių ir Vladimirą Razvodovą pripažino įtariamaisiais pagal Baudžiamojo kodekso 100 str. (Tarptautinės teisės draudžiamasis elgesys su žmonėmis), 103 str. 1 d. (Tarptautinės humanitarinės teisės saugomų asmenų žalojimas, kankinimas ar kitoks nežmoniškas elgesys su jais) ir 24 str. 4 d. (Bendrininkavimas ir bendrininkų rūšys). Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys už nusikaltimus žmoniškumui ir karo nusikaltimus numato atsakomybę, jiems netaikomas senaties terminas, praneša Generalinė prokuratūra.

„Naujosios Baudžiamojo proceso pataisos sudaro sąlygas perduoti teismui bylas, kuriose itin pavojingus nusikaltimus, numatytus tarptautinėse sutartyse, padarę užsienio valstybių piliečiai slapstosi nuo teisingumo, nes kitos šalys naudojasi galimybe neišduoti jų Lietuvai. Naujosios pataisos leidžia tokius įtariamuosius teisti jiems nedalyvaujant", – sako Vilniaus apygardos vyriausiasis prokuroras Ramutis Jancevičius.

Abu įtariamieji yra Rusijos Federacijos piliečiai ir minėtos šalies generalinė prokuratūra, vadovaudamasi savo Konstitucija bei kitais teisės aktais, yra atsisakiusi išduoti Lietuvai B. Makutynovičių ir V. Razvodovą.

Šiuo metu Vilniaus apygardos prokuratūra rengia Rusijos Federacijos generalinei prokuratūrai teisinės pagalbos prašymą dėl pranešimų apie įtarimus įteikimo įtariamiesiems.

Teisėsaugos sprendimas buvusius Vilniaus OMON vadovus Boleslavą Makutynovičių ir Vladimirą Razvodovą pripažinti įtariamaisiais dėl karo nusikaltimų ir nusikaltimų žmoniškumui yra labai reikalingas, nors ir pavėluotas žingsnis, sako buvęs valstybės vadovas europarlamentaras Vytautas Landsbergis. „Sprendimas yra geras, jis labai reikalingas ir jis yra gerokai pavėluotas. Bet geriau vėliau negu niekad. Ir atrodo, kad šioks toks lūžis vyksta, bent prokuratūros lygmenyje", - sakė V.Landsbergis.

Sovietų Vidaus kariuomenės Vilniaus Ypatingos paskirties milicijos būrio, vadinamojo OMON'o, vadovai B.Makutynovičius bei V.Razvodovas kaltinami dėl veiksmų prieš Lietuvą nuo 1991-ųjų sausio 11 iki 1991-ųjų rugpjūčio 25 dienos. Tuo metu faktiniu šalies vadovu buvęs V.Landsbergis sako, kad įvykdytus nusikaltimus nuo pat pradžių reikėjo vertinti kaip sovietų agresiją prieš Lietuvą, o ne paprastus nužudymus.

„Tai nebuvo paprastas nužudymas kaip kokių nors žmogžudžių išlindusių iš griovio ir nužudžiusių kažkodėl septynis Lietuvos pareigūnus. Nužudymas susijęs su visa politine ir agresijos prieš Lietuvą situacija. Tai buvo dalis sovietų agresijos prieš Lietuvos respubliką ir jį vykdė sovietų kariškiai, ir todėl tai turėjo būti kvalifikuojama kaip karinis nusikaltimas", - kalbėjo Aukščiausiosios Tarybos - Atkuriamojo Seimo pirmininkas V.Landsbergis.

1991 metų sausio 13-osios naktį, Sovietų Sąjungos kariniams daliniams šturmuojant Vilniaus televizijos bokštą bei Radijo ir televizijos komiteto pastatą žuvo 14 žmonių. Tų pačių metų liepos 31-ąją Medininkų muitinės poste buvo nužudyti septyni policijos ir muitinės pareigūnai, saugoję sovietų tuomet dar nepripažintos valstybės sieną.

Generalinė prokuratūra paskelbė, kad teismas patenkino prokurorų prašymą ir paskelbė juos įtariamaisiais dėl karo nusikaltimų ir nusikaltimų žmoniškumui - tarptautinės teisės draudžiamo elgesio su žmonėmis ir tarptautinės humanitarinės teisės saugomų asmenų sužalojimo, kankinimo ar kitokio nežmoniško elgesio su jais. Karo nusikaltimams ir nusikaltimams žmoniškumui nėra taikomas senaties terminas. Abu įtariamieji yra Rusijos piliečiai, Maskva išduoti juos Lietuvai atsisako.

V.Landsbergio teigimu, B.Makutynovičiaus ir V.Razvodovo vaidmuo 1991 metais yra pakankamai gerai žinomas. „Tai yra pakankamai gerai žinoma ir prasideda nuo to, kai B.Makutynovičius savo būrį sukurstė arba išvedė prieš Lietuvos Respubliką, nes jie buvo Lietuvos Respublikos Vidaus reikalų ministerijos padalinys, ir jie nuėjo tarnauti kitai valstybei", - sakė politikas.

„O paskui buvo ir smurto veiksmai, kurie tęsėsi ilgai. B.Makutynovičiaus „omoninkai" vykdė įvairius smurto veiksmus prieš Lietuvos pareigūnus ir Vilniaus gatvėse, ir užpuldinėdami institucijas, kaip telefono centrą ir panašiai - vykdė teroro politiką ir teroro praktiką Lietuvoje, demonstruodami, kad Lietuva bejėgė, o jie ką norės, tą darys", - teigė V.Landsbergis.

„Galų gale pasieniečių terorizavimas, sužalojimai, postų deginimai iki Medininkų žudynių - tai buvo visa epopėja, ir omoninkai tiek Rygos, tiek Vilniaus čia dalyvavo ir bendradarbiavo tarpusavyje, vieni pas kitus atvažiuodavo, turėjo savo bazę, turėjo kur pailsėti ir pasidėti ginklus. Ir B.Makutynovičius jiems padėjo mažų mažiausiai, o galbūt jo vyrai ir dalyvavo, nors iki šiol buvo matoma tendencija kreipti į tai, kad nusikaltimą padarė tik Rygos „omoninkai". Bet yra ir liudininkų parodymai, kad dalyvavo ir Vilniaus „omoninkai" įvairiuose veiksmuose", - sakė V.Landsbergis.

„Pats bylos tyrimas turėtų būti tyrimo objektas. Bet galų gale manau, kad ne tik visuomenė, bet ir prokuratūra oficialiai neabejoja, kad B.Makutynovičius turi būti kaltinamas, ir V.Razvodovas taip pat. Jie yra pagrindiniai asmenys šioje vietoje, neskaitant tų pagrindinių, kurie sėdėjo ir sėdi Maskvoje", - teigė V.Landsbergis.

LIETUVIAI, IŠGELBĖJĘ ŽYDŲ GYVYBĘ

KUN. POLIKARPAS MACIJAUSKAS (1891-1965)

Kelmės rajonas

Jaunas, apsiskaitęs Polikarpas Macijauskas 1924 m. tapo Kolainių bažnyčios ir vienuolyno rektoriumi. Čia jis greitai pasidarė savas, susigyveno su žmonėmis - ir katalikais, ir stačiatikiais. Kolainiškiai atmena: klebonas gražiai bendravęs su jų popu Butu, visada pasveikindavę vienas kitą su šv. Kalėdomis ar Velykomis, kurios kalendoriuje prasilenkia.

Karo niekas nelaukė, tačiau jis atėjo. 1941-ųjų spalio 7 dieną į vienuolyno duris pasibeldė žydė Basė Braudienė iš Kelmės. Ją paslėpė. Kiek vėliau ūkininkas Michailas Juškevičius atvežė dar keturias moteris, pasprukusias iš Šiaulių geto. Slepiamas moteris aprengė vienuolių drabužiais, jos laisvai vaikščiodavo po klebonijos sodą. Paslėpė ir daug kitų žydų, kuriuos gelbėjo drauge su daktaru Petru Girbudu ir kitais dorais žmonėmis. Kiek jų išgelbėjo, galėtų prisiminti tik pats kunigas.

Jo gerumo užteko visiems. Kolainiškė Jadvyga Šliogerienė prisiminė: „Ėjau prie Pirmosios komunijos, nuotrauką su klebonu tebeturiu. Labai mums, vaikams, buvo švelnus. Važiuodavo pas sunkų ligonį - įsidės obuolių į krepšį, nuveš širdžiai atsigauti".

Vincenta Šiušienė papasakojo, kaip kunigas padėjo išlaisvinti du jos brolius, suimtus vokiečių laikais. Niekas jo neprašė, pats nuėjo, užtarė, taip išsaugojo dviejų jaunų žmonių gyvybes.

Tiesa - laiko duktė, - sakydavo romėnai. Reikia laiko, kad suprastum, įvertintum ir žmogų, ir reiškinį. Kunigui Polikarpui Macijauskui visi buvo lygūs. Ką galėjo, šelpė, gelbėjo. Slėpė ne rusą, žydą ar vokietį - slėpė žmogų.

„Aš neslėpiau savo širdyje Tavo teisybės. Aš skelbiau Tavo tiesą ir Tavo išganymą", - šie psalmės žodžiai, dvasininko gyvenimo credo, iškalti akmens plokštėje Kražių bažnyčioje, kurios rūsyje ilsisi 74-erius metus šioje žemėje išgyvenęs kunigas, teologijos magistras Polikarpas Macijauskas.

Iš leidinio „Gyvybę ir duoną nešančios rankos".

Kun. Polikarpas Macijauskas (1966 m.)

Sausio 13-osios aukų laidotuvės Vilniuje 1991 m. sausio 16 d. *Z. Nekrošiaus nuotr.*

KAUNO SAVIVALDYBĖ PRAŠO PRIEŠ RUSŲ KONCERTĄ PAGERBTI SAUSIO 13-OSIOS AUKAS

Kauno miesto meras, konservatorius Andrius Kupčinskas prašo sausio 13 dieną Kauno „Žalgirio" arenoje vyksiantį **dirigento Valerij Gergijev ir Sankt Peterburgo Marijos teatro orkestro koncertą pradėti tylos minute**, **pagerbiant Sausio 13-osios aukas.** Mero nuomone, susiformavusi praktika Lietuvai svarbių švenčių ar netekčių metu rengti Rusijos žvaigždžių koncertus, turi ne tik kultūrinį, bet ir politinį atspalvį.

Koncerto organizatorių atstovė Jolita Kairienė teigė, kad Sausio 13-osios aukoms planuojama skirti vieną iš gražiausių koncerto programos kūrinių, tačiau tylos minutė neplanuojama.

„Mes suprantame, kad ta diena yra svarbi Lietuvai ir tikrai žinome tą svarbą – patys dalyvavome, tad priminti antrą kartą to nereikia. Paminėjimas bus. Renginio pradžioje planuojame paskirti kūrinį šiai atmintinai datai, o toliau renginys vyks pagal numatytą programą, kaip ir kituose Lietuvoje vykstančiuose kultūros renginiuose", – sakė J. Kairienė.

Prašymas dėl tylos minutės išsakytas ir Muzikiniam teatrui

„Parašiau laišką organizatoriams, kadangi matau, jog tai kelia diskusijas ir viešojoje erdvėje – socialiniuose tinkluose ir kituose forumuose. Kreipiausi į organizatorius, kad jie suorganizuotų tylos minutės pagerbimą Sausio 13-osios aukoms, nes tokia diena yra skausminga ir įsimintina lietuvių tautai. Norėtųsi, kad tą dieną būtų pagerbtos aukos ir būtų kuo mažiau pasilinksminimų. Tuo tarpu matome, kad arenoje planuojama toks koncertas, kuris galbūt nelabai dera su Sausio 13-ąja ir jos dvasia", - sakė A. Kupčinskas.

Savo laiške konservatorius priminė, jog prieš daugiau nei dvidešimt metų sausio 13 dieną „sovietinė kariauna desperatiškai panaudojo brutalią jėgą prieš civilius Lietuvos gyventojus siekdama palaužti jų laisvės dvasią", o „sovietiniams kariniams daliniams šturmuojant Vilniaus televizijos bokštą bei Radijo ir televizijos komiteto pastatą žuvo 14 laisvės gynėjų ir apie 700 buvo sužeista".

„Neabejoju, kad maestro V. Gergijev ir orkestro muzikantai palaikys idėją koncerto pradžioje paskelbti simbolinę tylos minutę, pagerbiant Sausio 13-osios aukas ir įvertinant lietuvių tautos pasiaukojimą laisvės idealams", - teigiama A. Kupčinsko laiške koncerto organizatoriams.

A. Kupčinsko teigimu, panašus prašymas nusiųstas ir Kauno muzikiniam teatrui, kur sausio 13 dieną taip pat vyks spektaklis.

Regi per daug sutapimų dėl Rusijos žvaigždžių koncertų

Klausiamas, ar ką mano apie tendenciją kiekvienais metais sausio 13-ąją, vasario 16-ąją ir kovo 11-ąją Lietuvoje rengti Rusijos aukščiausio lygio žvaigždžių koncertus, Kauno meras svarstė, jog, jo nuomone, tai Rusijos politikos Lietuvoje dalis.

„Aš manau, kad tai nėra atsitiktinumas – per daug sutapimų. Savo komentare irgi tą parašiau. Man atrodo, kad tai yra tam tikros politikos dalis. Jeigu tai vyktų vieną kartą, tai būtų atsitiktinumas, bet mes matome, kad tai tai yra tendencija, todėl tai tikriausiai susiję ne tik su kultūrine, bet ir politine veikla", - teigė A. Kupčinskas.

***Eglė Samoškaitė**, delfi.lt*

(Atkelta iš 3 psl.)

TEGU SAU GROJA...

Beveik viską, ko jie trokšta, galima įsakyti pagaminti kaliniams, kartais – atimti, jei reikia – nupirkti, ir beveik viską gali prievarta noriai ir greitai organizuos ginkluoti tarnautojai odinėmis striukėmis ir bukais uniformuotų varguolių veidais.

Beveik viską – bet ne viską. Pačiuptas gatvėje ir įkalintas nelaimėlis operos nesukurs, freskos nenutapys, rūmų nesuprojektuos ir simfoniniam orkestrui nepadiriguos, nors tu jį daužyk ar jam ginklą prie smilkinio laikyk. Tai gali daryti gana laisvi asmenys. Įvaldžiusius retas ir paslaptingas meno profesijas tironai (dažnai būdami racionalūs žmonės) šiek tiek gerbia, vertina, apipila dovanomis ir gėrybėmis, jei iš tų meno žmonių atrodo, kad jie tironams nuoširdžiai pritaria.

Todėl meno žmonių įtaka tokia didelė, ir todėl tokia didelė autokratiniams režimams tarnaujančių menininkų atsakomybė: jie Dievo dovaną ir nuostabų talentą naudoja piktam. Padarydami pasirinkimą ir prisišliedami prie nusikaltimus teisinančiųjų arba juos užsakančiųjų, jie geresne spalva ir švytėjimu nuspalvina tai, kas nenusipelno jokio pagražinimo.

Būtent todėl sovietinė blogio imperija taip noriai ir atkakliai po visą pasaulį tampė savo baletą, net taikstydamiesi su nuolatine rizika, kad namolio parskris mažiau atlikėjų, nei jų buvo trupėje kelionės pradžioje. **Meno galia priversdavo naivesnius žmones abejoti Sovietų Sąjungos baisumu.** Juk negali taip nuostabiai šokti „Gulbių ežero" tos pačios šalies žmonės, kur kitaminčiai laikomi psichiatrinėse ir visus gyventojus saugo spygliuota viela, kad neišlakstytų iš valstybės teritorijos.

Menas (kaip, beje, ir sportas) buvo ir yra ciniškai ir kryptingai naudojamas nuomonės formavimui. Tie, kas šiandien sako „nepainiokim meno su politika", yra tie patys, kas prieš dešimtį metų sakė: „kam mums tas NATO, su kuo kariausim".

Gali būti, kad tarp ateisiančių į V.Gergijev koncertą yra naivių, kurie nuoširdžiai to nesupranta ir mano, kad tai – tik muzika. Bet ten bus ir tokių, kurie nenori to suprasti. Aš jiems negaliu ir nenoriu drausti eiti ten, kur jiems patinka. Lietuva – laisva šalis.

Bet aš labai gerai prisiminsiu, kad jie tokie yra ir gyvena šalia manęs.

***Andrius Užkalnis**, lrytas.lt*

ESTIJA SUSTIPRINO KONTROLĘ SU RUSIJA

Estija planuoja šių metų pradžioje išdėstyti papildomas technines sekimo priemones palei sieną su Rusija.

Policijos ir sienos apsaugos departamento spaudos tarnyba sausio 5 d. *„Interfax"* informavo, kad ketinama įsteigti 13 papildomų belaidžių stebėjimo sistemų „Smartdec" pasienyje.

Iki šios dienos nauja technika užfiksavo 14 sienos pažeidimo atvejų, konfiskuota 250 tūkst. kontrabandinių cigarečių.

ŽEMAITIJOS MIESTŲ GARBĖS PILIETIS – VOKIETIS

93 metų kunigas iš Vokietijos Gerhardas Lange bankui užstatė savo namą, kad gautų paskolą ir už ją nupirktų keturis varpus. Jie netrukus bus pakabinti gaisro nuniokotoje Naujamiesčio (Panevėžio r.) Šv.Apaštalo Evangelisto Mato bažnyčioje.

Vokietijos Arnsbergo ligoninėje iki šiol kapelionu tebedirbantis ilgaamžis kunigas G.Lange jau ne vienai Lietuvos bažnyčiai yra padovanojęs varpų ir kitaip jas parėmęs. Už tai jis yra tapęs kelių Žemaitijos miestų garbės piliečiu.

Prieš kelerius metus tuometis prezidentas Valdas Adamkus jam įteikė ordino „Už nuopelnus Lietuvai" Riterio kryžių.

G.Lange nupirkti varpai skamba ir keliose Panevėžio regiono bažnyčiose.

Dvasininkas yra sakęs, kad dovanodamas varpus jis nori ištaisyti savo tautiečių per du pasaulinius karus padarytas skriaudas Lietuvai.

Vokiečiai iš Lietuvos bažnyčių bokštų iškeldavo varpus, juos išlydydavo ir iš gauto metalo gamindavo ginklus. Per Antrąjį pasaulinį karą pats atsidūręs Lietuvoje G.Lange čia buvo sužeistas.

Apie vokiečių skolą lietuviams G.Lange nuolat pasakoja Arnsbergo ligoninės pacientams.

Čia besigydantys senukai anksčiau neretai testamentu palikdavo pinigų, kad kunigas galėtų tęsti savo kilnią veiklą.

„Tačiau dabar per krizę aukų sumažėjo, todėl G.Lange nutarė paaukoti savo namus", – sakė Panevėžio vyskupas Jonas Kauneckas.

Vyskupas pasakojo, kad jo paklaustas, kas bus, jei negalės bankui atiduoti paimtos 45 tūkst. eurų (apie 155 tūkst. litų) paskolos, kunigas atsakė: „Mano giminės yra turtingi. Todėl po mano mirties tas namas tegul atitenka bankui, o aš būsiu atlikęs gerą darbą."

Jau pašventinti naujieji varpai. Iškilmingo momento sulaukęs Naujamiesčio Šv.Apaštalo Evangelisto Mato bažnyčios klebonas Algirdas Dauknys džiaugėsi, kad po siaubingo gaisro nuniokota šventovė pamažu atgaivinama.

Praėjus ketveriems metams po gaisro bažnyčioje vietoj buvusių dviejų suskambėjo keturi varpai. Vienam jų aukotojo garbei suteiktas Gerhardo vardas. Kiti gavo Mato, Marijos ir Juozapo vardus.

G.Lange apmokės ir vokiečių specialistų montuotojų darbus. 750 kilogramų sveriančius varpus laikys jūrinės grandinės.

Bažnyčios šventoriuje iki šiol guli suknežintas didysis varpas. Jis prieš maždaug 100 metų buvo nuliedintas Rusijoje.

Varpo skambesys būdavo girdėti už 25 kilometrų.

93 metų kunigas iš Vokietijos Gerhard Lange bankui užstatė savo namą, kad gautų paskolą ir už ją nupirko Panevėžio rajono bažnyčiai keturis varpus.

Prelatas Ignas Urbonas 101-ąjį gimtadienį minėjo gruodžio 5 d. Jį sveikino Lietuvos ir Latvijos Jėzuitų provincijolas kun. Gintaras Vitkus, SJ, viešintis Čikagoje ir daugelis žmonių dalyvavusių prelato pagerbime (gruodžio 5 d., Lemonte, IL). ***D.Čyvienės nuotr.***

Per gaisrą kartu su degančiais bažnyčios bokštais iš didžiulio aukščio kritęs varpas suskilo ir persikreipė. Aplink save jis pažėrė daugybę metalo skeveldrų.

Jas visas susirinko tikintieji ir parsinešė į namus kaip relikviją. Miestelio žmonės siūlo varpo liekanas palikti kaip paminklą didžiulei nelaimei ir žmonių pasiaukojimui prisiminti.

Daugelis sunkiai dirbo, aukojo pinigus, kad bažnyčia būtų atstatyta. Tačiau buvo ir tokių, kurie tikėjosi pasipelnyti.

„Metalo vagys manė, kad varpas varinis, todėl bandė jį suskaldyti, o paskui tikėjosi parduoti metalo supirkėjams. Į varpą kažkokiu sunkiu metaliniu daiktu smūgiuota daugiau nei 50 kartų.

Tačiau jei šio varpo per šimtmetį nesudaužė šimtą kilogramų sveriantys cimbolai, ar gali sudaužyti naktį atsėlinęs niekdarys?" – kalbėjo bažnyčios klebonas A.Dauknys.

Virginija Petrauskienė, *lrytas.lt*

ŽVALGYBOS PULKININKAI

Doc. dr. Arvydas Anušauskas

I dalis

Kai Lietuva skaičiavo paskutines nepriklausomybės dienas ir Kremliuje dar vyko ministro pirmininko Antano Merkio ir užsienio reikalų liaudies komisaro Viačeslavo Molotovo nelygiavertės derybos, saujelė Lietuvos karininkų jau rengėsi šalį ištiksiančiai katastrofai. **Šis 1940 m. birželio 7 d. įsakymas – mįslingas okupacijos liudijimas.** Kariuomenės generalinio štabo 2-ojo skyriaus, t. y. karinės žvalgybos, viršininkas visiems daliniams, štabams, žinių karininkams ir 2-ojo skyriaus darbuotojams įsakė neatidėliojant sunaikinti „visas slaptų žinių santraukas, pradedant nuo 1939 m. rugsėjo 17 d." Iki šiol neįrodyta, kad Lietuvos valdžia iš anksto žinojo, kuo baigsis derybos su sovietais ir juolab tikslią okupacijos datą. Tačiau karinės žvalgybos viršininkas slaptąjį archyvą nurodė likviduoti iki birželio 15 – dienos, kai Lietuva buvo užimta. Net jei tai buvo sutapimas, žvalgybos viršininkas pulkininkas **Konstantinas Dulksnys** su bendražygiais žinojo pernelyg daug. Jie buvo sovietų taikiklyje ir gyveno paskutinius mėnesius.

Kai Sovietų Sąjunga Lietuvai pareiškė ultimatumą, karinės žvalgybos ir kontržvalgybos archyvus imta naikinti dar sparčiau. Buvo okupacijos išvakarės. Kaune, Prezidento rūmuose, iki ryto paskutinį kartą posėdžiavo nepriklausoma vyriausybė. Krašto apsaugos ministerija jokių nurodymų negavo. O šiame name įsikūrusioje karinės žvalgybos būstinėje darbas virte virė. Čia dirbęs Bronius Aušrotas liudija, kad net „patalpoje buvo karšta [...] tai reiškė, kad ir čia buvo deginama visa ilgus metus prieš bolševikus rinkta medžiaga [...]". Pleškėjo pastarojo dešimtmečio slapti dokumentai. Senesni jau buvo sunaikinti.

Užėmę Kauną, sovietų kariai skubėjo užgrobti viską, kas dar likę. Išplėšė fotolaboratoriją, išsinešė nuotraukas ir fotoaparatus. O svarbiausia – nusitaikė į žvalgybos karininkus. Lietuvos karinės žvalgybos ir kontržvalgybos laukė neatidėliotina likvidacija. Ir administracine, ir tiesiogine prasme.

Lietuvos karininkai žinojo, kas pastaruoju metu dedasi pačioje Maskvoje. Josifui Stalinui ir NKVD vadovui Lavrentijui Berijai kariniai laipsniai ir mundurai reiškė nedaug. Ir aukščiausiuose karininkijos sluoksniuose jie įnirtingai žvalgė Tėvynės priešų, išdavikų. Iš namo Maskvos krantinėje ypač aukšti karininkai pavieniui ar ištisomis šeimomis buvo suimami ir vežami į pražūtį. Šis namas iki šiol vadinamas liūdesio namais. Vadinamieji didieji valymai Sovietų Sąjungą siaubė net kelerius metus. Tūkstančiai karininkų buvo apkaltinti šnipinėjimu Vokietijos ir Lenkijos, Suomijos ir Didžiosios Britanijos, Lietuvos ir Estijos žvalgyboms. Kankinami jie „pripažindavo" ir kaltę patvirtindavo viešuose teismo posėdžiuose. Užmarštis tremtyje buvo bene geriausia, ko jie galėjo tikėtis. Kiti keliai iš kalėjimo kamerų vedė prie sienos arba į kartuves.

Sovietai tikėjosi, kad okupuotos Lietuvos žvalgybininkai, be kita ko, turi informacijos apie neiššifruotus užsienio agentus Sovietų Sąjungoje. Ši informacija jiems buvo būtina siekiant baigti didžiuosius valymus. Po sovietų okupacijos Lietuvos karinės žvalgybos ir kontržvalgybos karininkai buvo nedelsiant atleidžiami. Jau birželio 21 d. Justo Paleckio aktu į atsargą paleistas pulkininkas ltn. Petras Kirlys. Liepos 6 d. iš 2-ojo skyriaus viršininko pareigų atleistas plk. Konstantinas Dulksnys. Daugelis žvalgybininkų žinojo, koks pavojus jiems gresia. Bet nė vienas nesitraukė iš Lietuvos, kol prasidėjo areštai. Buvęs Žinių rinkimo dalies vedėjas plk. ltn. Juozas Matusaitis pareiškė: „Kai dabar Tėvynė klastingai okupuota, jis neturi drąsos likti bailiu. Jei komunistai nori kraujo, jis pasiryžęs mirti, neprašydamas jų pasigailėjimo."

Kalėjimuose ėmė trūkti vietos. Lietuvos kontržvalgybininkų demaskuoti ir Kaune įkalinti užsienio šalių agentai ir kiti antivalstybininkai skubiai naudojosi permainomis. Antai net per plauką mirties bausmės išvengęs šnipas drįso parašyti Paleckiui malonės prašymą, teisindamasis, esą „nusikalto Tėvynei, neapkęsdamas fašistinio režimo". O tuo metu eiliniai šnipeliai, kaip ir kriminaliniai nusikaltėliai, buvo amnestuojami masiškai. Į jų kameras buvo grūdami nepriklausomos Lietuvos pareigūnai. 1940 m. liepos 18 d. vienu metu visose okupuotose Baltijos valstybėse prasidėjo žvalgybininkų suėmimai. **Kaune vieni pirmųjų suimti Konstantinas Dulksnys, Juozas Matusaitis ir Petras Kirlys.**

Nebuvo numatyta suimtų žvalgybos karininkų kalinti Lietuvoje. Kartu su kitais suimtais aukštais saugumo departamento, vidaus reikalų ministerijos pareigūnais jie išvežti į Maskvą. Juos ten tikėtasi „prakalbinti". Suėmimo dokumentuose melagingai rašoma, kad „P. Kirlys suimtas NKVD kalinių priėmimo punkte". Žvalgybos karininkų suėmimas ir įkalinimas Maskvai buvo labai svarbi operacija, kuri net buvo atidėta laukiant iš užsienio grįžtančių atšauktų latvių žvalgybos karininkų. Bet ir suimti lietuvių karininkai neprarado orumo. Paskutinėje nuotraukoje, kuri buvo byloje, Maskvoje daugiau kaip savaitę praleidęs kalėjime, gerokai apžėlęs P. Kirlys buvo iki viršaus kariškai užsisagstęs marškinius, su ištrūkusia saga. **(Bus daugiau)**

LIETUVA TIKISI PALANKIŲ SPRENDIMŲ NATO VIRŠŪNIŲ KONFERENCIJOJE ČIKAGOJE

Krašto apsaugos ministrė Rasa Juknevičienė sausio 5 d. Čikagoje (JAV) dalyvavo apskritojo stalo diskusijoje su Čikagos tarybos pasauliniams reikalams nariais, susitiko su Čikagos lietuvių bendruomene, pagerbė gen. P. Plechavičiaus kapą, lakūnų S. Dariaus ir S. Girėno atminimą.

NATO – esminis Lietuvos saugumo garantas

Kalbėdamasi su Čikagos tarybos pasauliniams reikalams nariais ministrė teigė, kad nepaisant esminių pokyčių NATO per pastaruosius 20 metų, Aljansas išlieka esminiu garantu Lietuvos saugumui. „Lietuvai bus ypatingai svarbus NATO valstybių vadovų susitikimas, vyksiantis šių metų gegužę Čikagoje. Lietuva tikisi, kad joje bus priimti sprendimai dėl oro policijos tęstinumo, energetinio saugumo centro akreditacijos ir NATO priešraketinės gynybos sistemos", – sakė ji. R. Juknevičienė taip pat pažymėjo, kad dėl specifinės regioninio saugumo aplinkos ji tikisi dar aktyvesnio JAV ir NATO vaidmens Baltijos regione. „Rusija nuolat didina karinį aktyvumą šalia Lietuvos sienų, vykdo karinę reformą, daugiau pratybų, militarizuoja Karaliaučiaus sritį, – sakė krašto apsaugos ministrė. – Kaimynystėje turime vis labiau autokratinį, oligarchinį režimą".

Ministrė pažymėjo, kad Čikagoje priimti sprendimai turi sustiprinti NATO pajėgumus užtikrinant aljanso šalių teritorijos gynybą. R. Juknevičienė taip pat pabrėžė, kad praktinis bendradarbiavimas tarp Šiaurės Baltijos šalių yra svarbus būdas kartu siekti pajėgumų, taip taupant turimas lėšas. „Saugus Šiaurės Baltijos regionas yra ir JAV interesas", – teigė krašto apsaugos ministrė. Be to, ji kalbėjo apie energetinio saugumo problemas, NATO oro policijos misijos bei jos tęstinumo svarbą Baltijos šalims.

Susitiko su Čikagos lietuvių bendruomene

R. Juknevičienė taip pat susitiko su Čikagos lietuvių bendruomenės atstovais, aplankė generolo Povilo Plechavičiaus kapą Čikagos lietuvių kapinėse bei kartu su kongresmenu Daniel Lipinski pagerbė lakūnų S. Dariaus ir S. Girėno atminimą prie jų skrydžiui per Atlantą atminti pastatyto paminklo Marquette parke. Kongresmenas D. Lipinski atstovauja Ilinojaus valstijos trečiajai apygardai, į kurią įeina ir seniausia lietuvių emigrantų Marquette Park bendruomenė ir yra Amerikos lenkų atstovas JAV Kongrese.

Vėliau ministrė lydima Lietuvos ambasadoriaus JAV Žygimanto Pavilionio ir LR Generalinės konsulės Čikagoje Skaistės Aniulienės vyko į Čikagos lietuvių Jaunimo centrą, kur dalyvavo Lietuvos Šaulių Sąjungos išeivijoje surengtoje žuvusiųjų už Lietuvos laisvę 1991 m. sausio 13 d. pagerbime, apžiūrėjo Jėzuitų koplyčią, bendravo su Šaulių Sąjungos atstovais vaišių metu.

LR KAM inf.

Jaunimo centro sodelyje, Čikagoje, Lietuvos Respublikos Krašto apsaugos ministrė Rasa Juknevičienė padeda vainiką prie paminklo žuvusiems už Lietuvos laisvę, dalyvaujant lietuvių Šaulių organizacijos nariams.

LR KAM nuotr.

CHICAGO, IL

LR Generalinis konsulatas Čikagoje, bendradarbiaudamas su Čikagos laisvalaikio ir pramogų centru Navy Pier rengia Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo šventę „Celebrate Lithuanian Independence". Renginys vyks 2012 m. kovo 11 d., sekmadienį, nuo 12:00 val. iki 5:00 vai. popiet Navy Pier centro „Crystal Gardens" salėje. Šventės metu numatomi meno grupių pasirodymai, bus sudarytos sąlygos verslininkų bei menininkų dalyvavimui.

Norinčius pristatyti, pardavinėti savo kūrinius arba lietuvišką produkciją renginio metu, o taip pat norinčius tapti šventės rėmėjais maloniai prašome apie tai pranešti generalinio konsulato darbuotojai Agnei Vertelkaitei elektroniniu paštu aane.vertelkaite@urm.lt arba telefonu 312-397-0382, tr. nr. 204.

LR Generalinio konsulato Čikagoje inf.

LMA „Dainava" kviečia į teatralizuotą renginį, skirtą paminėti Lietuvos Nepriklausomybės dieną 2012 m. vasario 4 d., šeštadienį, LMA „Dainava" kviečia į teatralizuotą meno, literatūros bei chorinės muzikos renginį „Turbūt ne dėl savęs esu". Drauge su Čikagos ir jos apylinkių aktoriais ir menininkais, Psichologinės ir dvasinės pagalbos draugija bei Lietuvos generaliniu konsulatu Čikagoje visi minėsime Lietuvos Nepriklausomybės dieną. Į ją - kitaip, nei įprasta - kviečiame pažvelgti per pernai vasario 16-ąją mirusio lietuvių poeto Justino Marcinkevičiaus kūrinių prizmę ir bandyti surasti atsakymus į mums visiems rūpimus lietuvybės ir lietuviškumo klausimus.

Renginys vyks Lemont High School Performing Arts Center (800 Porter St., Lemont, IL). 6 v. v. - meno parodos atidarymas, 7 v. v. - koncerto pradžia. Bilietus galima įsigyti jau dabar PLC raštinėje (14911 127 St., Lemont, IL), „Seklyčioje" (2711 W. 71 St., Chicago, IL), internetu www.dainava.us. Bilietų kainos: iš anksto - $25, koncerto dieną - $30, jaunimui iki 17 m. - $15 (nerekomenduotina vaikams iki 9 m.).

Nauji mokesčiai

Nuo sausio 22 dienos siųsti laišką paštu pirma klase bus brangiau. Ant laiško, kurio svoris bus iki vienos uncijos, teks lipdyti ne 44, o 45 centų ženkliuką, o už sunkesnius laiškus teks pridėti po 20 centų už kiekvieną papildomą unciją. Pabrangs ir atvirukų siuntimas. Už atviruko siuntimą teks mokėti ne 29, o 32 centus.

ARGENTINA

Svarbus narių susirinkimas

2011 m. gruodžio 17 d., buvo išrinkta nauja SLA (Susivienijimas Lietuvių Argentinoje) Valdyba 2012 - 2013 metams. Naujoji Argentinos lietuvių bendruomenės ALB-ALOST Valdybos sudėtis: pirmininkas – Jurgis Brazaitis (Susivienijimo lietuvių Argentinoje draugija); vicepirmininkas – Enrikas Patejunas (Lietuvių Centro draugija); sekretorius – Algimantas Rastauskas (Lietuvių parapija); iždininkas – Raul Petronis („Mindaugo" draugija); iždininko pavad. – Alfonso Markus („Nemuno" draugija); narys – Juozas Ruben Repšys (Rosario miesto draugija).

Sugrįžo

Mūsų jaunimo dalyvės Juliana Eglė Acion Stalioraitytė ir Eunice Linkevičiūtė, kurios su Lietuvių fondo stipendijos parama lankė 2011-jų metų Vasario 16-osios gimnazijos kursus Vokietijoje, sugrįžo pilnos entuziazmo ir noro įgautas žinias perduoti mūsų draugijai. Sveikiname!!!

Kolumbariumas

Aušros Vartų parapijoje jau įrengtas kolumbariumas (urnų su mirusiųjų palaikais saugykla).

Numatomi SLA renginiai

Balandžio 28 d. - visuotinis narių susirinkimas. **Gegužės 6 d.** - Motinos dienos minėjimas. **Birželio 23 d.** - Joninių šventė. **Liepos 1 d.** – šv. Mišios už mirusius narius. **Liepos 29 d.** – pietūs ir SLA 98-tųjų metų sukakties minėjimas. **Lapkričio 11 d.** – XXIV Alaus šventė.

SLA inf.

RALLY DAKAR

2011 metų, gruodžio mėn. 29 d. Berisso mieste (Argentina), lietuvių draugijos „Nemunas" valdyba, kartu su lietuvių draugija „Mindaugas", šiltai priėmė lietuvių grupę „Tamsta". Grupė „Tamsta" su 6 motociklais aplankė gražiausias Argentinos vietas, taip pat lietuvių bendruomenes ir palaikė Lietuvos moto komandą Dakaro lenktynėse, bei jo dalyvį, Lietuvos motociklininką, 44-erių kretingiškį, Gintautą Igarį, kuris startavo 2012 m. sausio 1 d. Mar del Plata mieste.

Apsilankymas prasidėjo prie lietuviško paminklo „Rūpintojėlis", vėliau buvo aplankyta lietuvių draugija „Mindaugas", o vakarienė vyko, su 40 bendruomenės valdybos nariais, lietuvių draugijos „Nemunas" patalpose.

Komandos vadas ir idėjos autorius, buvęs Vilniaus miesto meras Vilius Navickas ir jo žmona.

Susirinkime dalyvavo: Berisso miesto Užsienio bendruomenių sąjungos atstovas Alfredo Dulkė, lietuvių draugijos „Nemunas" pirmininkas Esteban Dulkė, lietuvių draugijos „Mindaugas" pirmininkas Raul Petronis ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdybos Pietų Amerikos reikalų komisijos pirmininkas, Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdybos Pietų Amerikos atstovas Juan Ignacio Fourment Kalvelis.

Argentinos lietuvių draugijos „Nemunas" patalpos Berisso mieste

Lietuvių savišalpos ir kultūros draugija „Nemunas" inf.

LIETUVA IR PASAULIS

Lietuvos Užsienio reikalų ministerija sausio 11-12 dienomis Trakuose rengia tradicinį neformalų „Sniego susitikimą" (Snow Meeting), kuriame dalyvaus Europos ir Šiaurės Amerikos tarptautinės ir saugumo politikos ekspertai. Jie analizuos iššūkius euroatlantiniam saugumui 2012 metais ir jų regioninius aspektus, padėtį Rusijoje po Dūmos rinkimų, NATO strateginę darbotvarkę, Šiaurės ir Baltijos valstybių bendradarbiavimą saugumo srityje bei kitus klausimus. Penktą kartą rengiamame susitikime dalyvaus Latvijos ir Švedijos užsienio reikalų ministrai Edgaras Rinkevičius ir Carl Bildt, Turkijos ES reikalų ministras Egemen Bag, JAV valstybės sekretorės pavaduotojas Philip Gordon, aukšto rango diplomatai, užsienio politikos patarėjai, analitinių ir tyrimo centrų tarptautinės ir saugumo politikos ekspertai iš Šiaurės ir Baltijos šalių, JAV, Turkijos, Vokietijos, Jungtinės Karalystės, Vengrijos, Prancūzijos ir kitų valstybių, aukštas pareigas užimantys ES ir NATO pareigūnai.

Sausio 6 dieną Marijampolėje į tarptautinę misiją Afganistane išlydėta septintoji Lietuvos nacionalinės paramos elemento pamaina, kuri užtikrins Afganistane dislokuotų karių logistinį aprūpinimą. „Pradedame perdavimo ir išvedimo etapą ir nors Nacionalinės paramos elemento vienetas yra nedidelis, jis yra labai svarbus dalyvis šiame procese", – išvykstančiai grupei sėkmės palinkėjo laikinai einantis kariuomenės vado pareigas Karinių oro pajėgų vadas generolas majoras Edvardas Mažeikis. Ceremonijoje dalyvavęs Krašto apsaugos ministerijos Pajėgumų ir ginkluotės generalinis direktorius brigados generolas Almantas Leika kariams linkėdamas sėkmės sakė žinantis, kad misijoje kils sunkumų, bet jis įsitikinęs, kad kariai juos įveiks. A. Leika, pats 2007 m. vadovavęs Goro provincijos atkūrimo grupei, kreipėsi į vadus, prašydamas padėti kariams palaikyti ryšį su artimaisiais. Į Afganistaną karių išlydėti taip pat atvyko kitų kariuomenės padalinių vadai, Marijampolės miesto valdžios atstovai, karių artimieji. Naujajai Lietuvos karių pamainai, kuri rūpinsis logistiniu karių aprūpinimu Afganistane, vadovaus Vytenio bendrosios paramos logistikos bataliono vado pareigas per išlydėtuvių ceremoniją baigęs pulkininkas leitenantas Petras Montvila. NPE-7 – apie 20 karių, didžioji jų dalis Vytenio bendrosios paramos logistikos bataliono kariai. Joje taip pat tarnaus JAV ir Ukrainos kariai. Šiame elemente tarnauja įvairių sričių specialistai – finansų, pirkimų, pakrovimo ir judėjimo kontrolės, sandėliavimo ir kitų sričių.

Lietuvos vadovaujamos Afganistano Goro provincijos atkūrimo grupės (PAG-14) kariai Čagčarano miesto ligoninei perdavė didelį kiekį labiausiai vietos gyventojams trūkstamų medikamentų. Čagčarano miesto ligoninėje PAG-14 medikai susitiko su laikinai einančiu ligoninės direktoriaus pareigas daktaru Zulmay Noorzai ir aptarė pagrindines problemas, su kuriomis susiduria vietos ligoninė. PAG-14 medicinos skyriaus vadas daktaras majoras Arūnas Lekstutis sakė, kad PAG medikai visada pasirengę padėti vietos ligoninei. Prieš keletą dienų iš šios ligoninės į PAG stovyklą buvo atvežtas autoįvykyje nukentėjęs vietos policininkas, kuris, suteikus būtinąją medicinos pagalbą, saugiai nugabentas į NATO tarptautinių saugumo pajėgų aukštesnio lygio karo lauko ligoninę.

Daugiau nei pusė – 56 proc.– Lietuvos gyventojų mano, kad mūsų šalies saugumo garantas yra NATO, tačiau savo šalies gynyba turime rūpintis ir patys. Tai parodė lapkričio–gruodžio mėnesiais Krašto apsaugas ministerijos užsakymu atlikta gyventojų apklausa. „Galime pasidžiaugti, kad visuomenės nuomonė tik patvirtina, jog valstybės gynimo projektavimas, kai gynyba yra ir mūsų pačių, Lietuvos piliečių, valstybės šeimininkų, kartu su partneriais reikalas, eina teisinga kryptimi", – sakė krašto apsaugos viceministras Mykolas Juozapavičius. Tai, kad galvodami apie savo šalies saugumą galime pasikliauti tik NATO, mano šeštadalis (16 proc.) apklaustųjų. Beveik tiek pat (15 proc.) Lietuvos gyventojų mano, kad savo šalies saugumu turime pasirūpinti tik patys. Kad NATO reikia pasikliauti, bet kartu ir patiems daugiau rūpintis savo saugumu dažniau mano 30 - 49 metų vyrai. Kad galime pasikliauti tik NATO dažniau nurodė jaunimas iki 30 metų, o kad šalies saugumu turime rūpintis tik patys santykinai dažniau nurodė vyresni nei 50 metų žmonės. Pasak apklausos rezultatų, šalies saugumas nerūpi 4 proc. gyventojų, dešimtadalis (9 proc.) šiuo klausimu nuomonės neturi. Rinkos ir viešosios nuomonės tyrimų bendrovė „Baltijos tyrimai" Krašto apsaugos ministerijos užsakymu gyventojų apklausą atliko 2011 m. lapkričio 18–gruodžio 5 d. Buvo apklausta 1000 Lietuvos gyventojų nuo 18 metų, apklausa vyko 100 Lietuvos vietovių. ***LR KAM***

Lietuvos Respublikos Krašto apsaugos ministrė **Rasa Juknevičienė** su lietuvių Šaulių organizacijos užsienyje nariais Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre, Čikagoje. ***LR KAM nuotr.***

LIETUVA 2012 METAIS KOORDINUOS ŠIAURĖS IR BALTIJOS ŠALIŲ BENDRADARBIAVIMĄ

BUS STIPRINAMAS REGIONO BENDRADARBIAVIMAS IR SU JAV

Lietuva 2012 metais taps Šiaurės ir Baltijos šalių bendros veiklos centru – nuo sausio 1 dienos Vilnius perima aštuonių Šiaurės ir Baltijos valstybių (Nordic Baltic Eight, NB8) bendradarbiavimo koordinavimą. „2012-aisiais sukaks 20 metų nuo bendros aštuoniukės veiklos pradžios. Šiaurės ir Baltijos šalių regionas yra pastovumo, konkurencingumo, sėkmės ir kokybės regionas. Turime šiuos pasiekimus puoselėti ir maksimaliai išnaudoti naujas galimybes", - akcentuoja užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis. NB8 veiklos koordinavimo tikslu Lietuva pasirinko Baltijos šalių ir Šiaurės ministrų tarybos bendradarbiavimo stiprinimą, bendros Šiaurės ir Baltijos regiono informacinės erdvės plėtrą, didinant regiono žinomumą, ekonominių ir verslo ryšių bei santykių su ES Rytų partnerystės šalimis ir JAV stiprinimą. Lietuvoje per metus planuojama surengti apie 50 įvairaus lygmens susitikimų ir renginių, kuriuose įvairiais lygmenimis dalyvaus užsienio reikalų, finansų, ūkio, socialinių reikalų, krašto apsaugos, teisingumo, transporto sektorių kuruojančių ministerijų bei valstybinių agentūrų atstovai, taip pat – valstybių vadovai bei parlamentarai. Juose tikimasi priimti sprendimus dėl spartesnės regioninės integracijos ir regiono konkurencingumo stiprinimo. **Planuojamas didžiausias renginys – NB8 šalių vadovų susitikimas Vilniuje balandžio 23 d.** Į jį pakviesti Šiaurės ir Baltijos valstybių prezidentai ir ministrai pirmininkai. Rudenį numatytos šių šalių užsienio reikalų ministrų konsultacijos ir kiti svarbūs renginiai. Pasak A.Ažubalio, aštuonias Šiaurės ir Baltijos šalis vienija ne tik jūra, bet ir bendros vertybės, istorija ir tradicijos. „Per paskutinį dešimtmetį mūsų regionas tapo vis labiau įjungtas ekonomiškai, finansiškai, tapome dar artimesni politiškai. Panaši net reakcija į ekonominę krizę – NB8 regionas Europoje ją atlaikė pavyzdingiausiai. **Vertinant BVP apimtis visi drauge esame penkta ekonomika Europos Sąjungoje** (po Vokietijos, Jungtinės Karalystės, Prancūzijos, Italijos) ir bene vienuolikta pasaulyje. Be to, esame 32 milijonų gyventojų rinka, visi sukuriame virš trilijono eurų BVP", - pabrėžia Lietuvos diplomatijos vadovas. Anot jo, pagrindinis Lietuvos tikslas yra toliau didinti regioninio bendradarbiavimo efektyvumą ir pasinaudoti vienas kito parama sprendžiant Lietuvai ir regionui aktualias problemas. Ypač svarbus Lietuvos interesas – išlaikyti ir sustiprinti NB8 dėmesį Rytų Europos kaimynėms. „Mūsų ambicija – išplėsti Šiaurės ir Baltijos regiono vaidmenį Europoje, jos kaimynystėje ir stiprinti bendradarbiavimą su mūsų strateginiais partneriais plėtojant Šiaurės lanko šalių bendradarbiavimą", - teigia A.Ažubalis. NB8 veiklą kiekvienais metais koordinuoja vis kita šalis narė. Lietuva šį vaidmenį perims iš Suomijos ir 2013 metais perduos Švedijai. Koordinuojanti valstybė formuoja aštuonšalio bendradarbiavimo darbotvarkę, joje vyksta visi svarbiausi susitikimai. **NB8 priklauso aštuonios Šiaurės ir Baltijos valstybės**: Suomija, Švedija, Danija, Norvegija, Islandija, Lietuva, Latvija, Estija. Jos nuo 1992 metų reguliariai bendradarbiauja įvairiose srityse ir politiniuose lygmenyse. Šalių atstovų susitikimuose aptariamos tarptautinės politikos aktualijos ir įvairūs praktiniai bendradarbiavimo klausimai.

Kadangi šios valstybės laikosi panašaus požiūrio į saugumo klausimus ir transatlantinio saito svarbą, Vašingtone 2003 metais buvo paskelbta E-PINE iniciatyva, skirta stiprinti JAV bendradarbiavimą su Baltijos ir Šiaurės šalimis. Susitikimai vyksta reguliariai du-tris kartus per metus įvairių užsienio reikalų ministerijų pareigūnų ir ekspertų lygiu. 2012 metais Lietuva perima ir šios iniciatyvos kuravimą. Įgyvendinant E-PINE iniciatyvą bus surengtos Šiaurės, Baltijos šalių ir JAV konsultacijos.

Lietuva 2012 m. taip pat pirmininkaus Baltijos ministrų tarybai (BMT), kuri yra trijų Baltijos šalių vyriausybių bendradarbiavimo institucija, įkurta 1994 m. Taline. 2012 m. kovo mėnesį įvyks Lietuvos, Latvijos ir Estijos ministrų pirmininkų neformalus susitikimas. Rudenį numatytas oficialus BMT Ministrų pirmininkų tarybos pasitarimas. Lapkričio 8-9 d. įvyks 18-oji Baltijos taryba.

Pasitarimų metu bus sprendžiami pirmininkavimo tikslais numatyti Lietuvai ir visam Baltijos regionui gyvybiškai svarbūs Baltijos energijos rinkos plėtros ir integravimosi į ES energetikos sistemas klausimai, tolesnis bendradarbiavimas įgyvendinant tarptautinius transporto projektus „Rail Baltica" ir „Via Baltica", Baltijos šalių ir bendro su Šiaurės valstybėmis gynybinio bendradarbiavimo stiprinimas, žiniomis pagrįstos ekonomikos plėtra. ***LR URM***

PRENUMERUOKITE *DIRVĄ*

METAMS - $55,
PUSEI METŲ - $40,
PIRMA KLASE - $78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - $130.00

Vytautas Matulionis

DVI SESERYS

Vėlyvas vakaras. Į langą beldžiasi lietus…
Ant drėgno grindinio žibintų atspindžiai…
Sunkiasi ašaros pro drebančius pirštus
Ir byra ant grindų skambėdamos gūdžiai.

Blyškus sidabro mėnuo – dangaus akis budri –
Ant debesies parimęs stebi seną namą:
Jame sau gūžtą susisuko vienatvė nuobodi,
Nors neseniai laimingi žmonės čia gyveno.

Atsliuogus patylom, lyg slėnio rūkas,
Aklai uždangstė langus ir užsklendė duris.
Tamsiam tinkle įklimpęs rauda pienės pūkas,
Lopšinę jam niūniuoja dargana naktis.

Už durų klega žmonių pritvinkus gatvė,
Gyvenimu alsuoja vilties pilni veidai,
Baugiam name suklupus meldžiasi senatvė:
Jos sąžinę kankina jaunų dienų geismai.

Kurčioj tyloj dvi seserys švelniai apsikabina,
Dvi širdys suskamba viena gailia gaida.
Veltui paguodos žodžiais jos save ramina:
Kelionę baigus miršta išsekusi diena…

KULTŪROS KRONIKA

„Keturis vėjus" prisimenant.lietuvių visuomenė, neabejinga žodžio kūrybai, buvo pakviesta dalyvauti literatūriniame eseistikos vakare „Girta išpažintis" VDU menų galerijoje gruodžio 1 d. Vilniuje buvo prisimintas Kaune ėjęs modernistinis žurnalas „Keturi vėjai".

Atilos partiją dainavo Tadas Girininkas.

Kauno valstybinis muzikinis teatras pastatė dar Lietuvoje niekada negirdėtą Giuseppe Verdi operą „Atila". Tai devintoji kompozitoriaus opera, skirta pasipriešinti ano meto austrų priespaudai. Verdi tuo metu kūrė operas, kuriose savo krašto laisvės tema prieš pavergėjus buvo pagrindine libreto kūryba. Neprilygstamas melodikos meistras, Verdi buvo vadinamas ir revoliucijos maestro, sukūręs nemirštamus kūrinius, žavi pasaulį ir šiuo metu. „Atilos" pagrindinis herojus - absoliučiai neigiamas, žiaurus, negailestingas. Tą partiją dainavo bosas Tadas Girininkas. Tai hunų karalius Atila, kurio scenose vyksta kovos, gaisrai ir siaubą keliančiame siužete - nuotaka per vestuves nužudo savo jaunikį. Tačiau tai tik asmeninė hunų vado tragedija, kuri vyksta daug sudėtingesniame politiniame ir istoriniame kontekste. Tai ir priminimas šiandienai, kai pragmatinis dominavimas santykiuose tarp tautų veda prie tragiškų, žmoniškumą griaunančių įvykiu. Operoje dainavo garsėjantis sopranas Sandra Janušaitė, romėno generolo partiją dainavo Dainius Stumbras. Tenoro partiją atliko amerikietis Erik Fenton; kiti solistai kituose spektakliuose. Tai yra bendras Kauno ir Estijos teatro iš Pernu miesto kūrybinis darbas. Visa režisūra, scenografija, šviesos sukurti estų dailininkų, kaip spaudai pranešė Kauno muzikinio teatro vadovas Benjaminas Želvys. Kaune dirigavo Virgilijus Visockas. Šioje operoje Odabelos partiją Metropolitan operoje New Yorke dainuoja Violeta Urmanavičiūtė. *(Lietuvių Opera Čikagoje galėtų susidomėti Verdi opera).*

Vienintelę operos moterišką partiją atliko Odabelą vaidinanti Sandra Janušaitė.

B.BRAZDŽIONIO PREMIJA – RAŠYTOJUI PETRUI PALILIONIUI

Apdovanojimas jam skiriamas už knygą „Tautos šauklio balsai". ***ELTA***

Kaunas (ELTA). Kauno miesto savivaldybės įsteigta Bernardo Brazdžionio literatūros premija gruodžio 29 d. skirta rašytojui Petrui Palilioniui už knygą „Tautos šauklio balsai". Pasak miesto tarybos Kultūros ir meno komiteto pirmininko pavaduotojos Onos Nijolės Rudgalvienės, apdovanojimas atiteko autoriui, kuris labiausiai atitiko šiai premijai gauti numatytus vertinimus.

„Apdovanojimas buvo skirtas lietuvybės, gimtosios kalbos, pilietiškumo tradicijas tęsiančiam Lietuvos autoriui už naują pastarųjų dvejų metų aukšto profesinio lygio knygą", - teigė O. N. Rudgalvienė.

B. Brazdžionio literatūros premiją šiais metais siekė gauti 3 autoriai. Be P. Palilionio, konkurse taip pat dalyvavo Algirdas Patackas (knyga „Pastogės Lietuva: pogrindžio, Sąjūdžio ir laisvės metų kronika") ir Donaldas Kajokas („Kurčiam asiliukui").

Premijos skyrimo komisija susipažino su paraiškomis, pateiktais kūriniais ir nusprendė, jog labiausiai premijos verta rašytojo P. Palilionio parengta knyga „Tautos šauklio balsai", kurioje surinkta išsami medžiaga apie lietuvių klasiko B. Brazdžionio gyvenimą emigracijoje, kūrybą, ryšius su Lietuva ir viešnages gimtinėje.

Poetas, eseistas, vertėjas P. Palilionis gimė 1940 m. rugsėjo 6 d. Pabuojuose (Pasvalio r.). Šiuo metu P. Palilionis yra Kauno meno kūrėjų asociacijos pirmininkas. 2009 m. rašytojas buvo apdovanotas Kauno miesto savivaldybės kultūros ir meno premija už reikšmingą veiklą literatūros srityje. Kauno apskrities viršininko Garbės ženklą jis pelnė 2010-aisiais už ilgametę ir reikšmingą kultūrinę veiklą. Rašytojas P. Palilionis 2010 metais buvo Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos literatūrinio konkurso vertinimo komisijos nariu.

ATLYGINTA SKRIAUDA ANTANUI VIENUOLIUI

Knygynų lentynas ką tik pasiekė dvidešimt penktoji Lietuvos rašytojų sąjungos leidyklos leidžiamos serijos „Lietuvių literatūros lobynas. XX amžius" knyga, skirta vienam romantiškiausių sovietmečio Lietuvos rašytojų - Antanui Žukauskui-Vienuoliui.

Į šią neploną, „Grįžo" pavadintą knygą šalia žymiųjų apsakymų, apysakų bei legendų sudėta nemažas pluoštas rašytojo atsiminimų ir publicistikos, kurios sovietmečio metų knygose nebūdavo.

Knygos pavadinimas - simboliškas ir dar viena prasme. Vyriausiasis knygą išleidusios leidyklos redaktorius Valentinas Sventickas man sakė, kad didžiosios dalies spausdinamų Antano Vienuolio tekstų šaltiniu pasirinktos ne paskutinės kūrinių redakcijos, kaip siūlo tekstologijos teorija, o 1936-1937 metų A.Vienuolio „Rinktiniai raštai". Įvade taip pat užsiminta apie A.Vienuolio gyvenimo ir kūrybinės biografijos problemas, kurios paveikė jo kūrinių publikavimo reikalus sovietinės okupacijos laikotarpiu. Dėl to daugelio sovietmečiu išleistų jo knygų tekstai, jų autentiškumas kelia daug klausimų.

Romano „Puodžiūnkiemis" (1952) parengimo spaudai laikotarpiu Valstybinės grožinės literatūros leidyklos valdžia paskyrė rašytojui į „pagalbą" naują savo darbuotoją. Aukštojoje partinėje mokykloje (Maskva) marksizmo teoriją studijavusį Iciką Gurvičių. Tolydžio jis taip įsidrąsino„gerinti" A.Vienuolį, kad pats parašė bemaž ketvirtadalį romano tekstų ir išgavo autoriaus sutikimą skelbti visaip kaip pakeistą „Puodžiūnkiemį". Vėliau tas pats žmogus redagavo ir ankstesnius A.Vienuolio prozos kūrinius, kai buvo leidžiami jo„Raštai" (1953-1955).

Sprendimas dabar spausdinti ankstesnes, dažniausiai 1937 metų, A.Vienuolio prozos redakcijas turi problemiškų aspektų.

Viena vertus, dabarties skaitytojas gauna ypatingo redaktoriaus - cenzoriaus nesuniokotus kūrinius.

Antra vertus, prieškario publikacijose autoriaus stilius ir kalba nebeturi to klasikinio blizgesio, kuris atsirado ne kartą tobulinant kūrinių tekstus ir yra skaitytojų atmintyje.

„Rašytojui padaryta skriauda - iškraipyti ir nublukinti jo kūrinių tekstai. Nubraukta daug A.Vienuolio mąstymo ir stiliaus ypatybių", - rašoma knygą lydinčiame „Leidėjo žodyje". Taigi pagarba šią knygą išleidusiems serijos„Lietuvių literatūros lobynas. XX amžius" rengėjams ir leidėjams, tą skriaudą rašytojui atlyginusiems.

Belieka pridurti, kad planuota trisdešimties knygų serija „Lietuvių literatūros lobynas. XX amžius" - jau artėja prie pabaigos. Sulaukus A.Vienuolio „Grįžo" belieka neišleistos vos penkios knygos (skirtos K.Borutos, Maironio, V.Mykolaičio-Putino, I.Šeiniaus ir J.Tumo-Vaižganto kūrybai). Skaitytojams, be A.Vienuolio, serijoje jau pristatytas Jono Avyžiaus, Jono Aisčio, Vinco Krėvės, Juozo Baltušio, Jono Biliūno, Kazio Binkio, Bernardo Brazdžionio, Petro Cvirkos, Juozo Grušo, Janinos Degutytės, Dalios Grinkevičiūtės, Mariaus Katiliškio, Vytauto Mačernio, Eduardo Mieželaičio, Salomėjos Nėries, Henriko Radausko, Broniaus Radzevičiaus, Ievos Simonaitytės, Balio Sruogos, Šatrijos Raganos, Antano Škėmos, Antano Vaičiulaičio, Juditos Vaičiūnaitės ir Žemaitės literatūrinis palikimas.

R.Stankevičius

Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos atstovai prie ambasadoriaus K. Lozoraičio kapo Petrašiūnuose pagerbė jo atminimą (1929-2007). K. Lozoraitis buvo pirmasis nepriklausomybę atkūrusios Lietuvos ambasadorius prie Šventojo Sosto ir Maltos ordino nuo 1992 m. iki 2004 m. Nuo 2004 m. iki mirties ambasadorius dirbo be atlyginimo konsultantu Lietuvos ambasadoje Italijoje.

BALTIJOS ŠALIŲ OKUPACIJOS TEISINIMAS – PAČIOS RUSIJOS TRAGEDIJA

Rusijos užsienio reikalų ministerijos dokumentas, kuriame teisinama Baltijos šalių okupacija, yra ne tik bjaurus kaimyninių šalių atžvilgiu, bet ir tragedija pačiai Rusijai, rašo Briuselio laikraštis „European Voice".

Straipsnio autorius Edward Lucas pabrėžia, kad dokumentas, kuriame Lietuva, Latvija ir Estija kaltinamos antisovietine politika karo pradžioje, o inkorporacija į Sovietų Sąjunga teisinama šiaurės vakarinių sienų saugumo stiprinimu, yra neteisingas, nes iš tiesų Baltijos šalys labai stengėsi išvengti karo, o po okupacijos surengti tariami rinkimai tebuvo stalinistinės sistemos prievartos pavyzdys.

Jo nuomone, **Rusijos URM Informacijos ir spaudos departamento lapkričio 17 dieną paskelbtas dokumentas turi sulaukti plataus pasmerkimo.**

„Būtų gerai galvoti, kad jo pasirodymas tėra šiurkšti klaida ir ji bus pašalinta. Bet didesnį nerimą kelia interpretacija, kad tai įžanga naujam bandymui - galbūt sutampančiam su Vladimir Putin grįžimu į Kremlių kitąmet - pateisinti stalinistinę istorijos versiją ir apjuodinti pavadinant nacių marionetėmis tas šalis, kurios buvo nekaltos sovietų agresijos aukos", - rašoma straipsnyje.

„Tai ne tik bjauru Rusijos kaimynams, kurių saugumas yra klibančių tarptautinių organizacijų rankose. Tai taip pat tragedija Rusijai - šaliai, kuri nuo bolševikų nukentėjo daugiausia", - pažymi „European Voice".

Sovietų Sąjunga Baltijos šalis okupavo 1940 metų vasarą. 1941-1944 metais Lietuva, Latvija ir Estija buvo nacių rankose, o jiems ėmus pralaiminėti kare Baltijos šalyse prasidėjo antroji sovietų okupacija.

Per sovietinės okupacijos pirmuosius keliolika metų į lagerius ir tremtį buvo išvežti beveik 300 tūkst. Lietuvos gyventojų, daugiau nei 25 tūkst. žuvo fronte, dar per 20 tūkst. gyvybių nusinešė rezistencinis pasipriešinimas. ***LŽ***

ES IR JAV KYLA Į KOVĄ SU IRANU

Europos Sąjunga (ES) ir Jungtinės Valstijos sausio 5 d. dar labiau suveržė sankcijų kilpą Iranui, o diplomatai Briuselyje nurodė, jog buvo preliminariai susitarta dėl embargo šios šalies eksportuojamai naftai.

Washingtonas gyrė šį susitarimą, sakydamas, jog jis buvo priimtas po intensyvių konsultacijų su sąjungininkais Europoje. Kaip pranešama, JAV iždo sekretorius Timothy Geithner kitą savaitę vyks į Kiniją tartis dėl naujų Washingtono sankcijų Irano centriniam bankui „koordinavimo".

Šis dvigubas Vakarų šalių spaudimas Iranui papildo sankcijas, kurios anksčiau buvo paskelbtos dėl Teherano vykdomos branduolinės programos ir vis labiau destabilizuoja nuo naftos eksporto priklausomą šiitiškos respublikos ekonomiką.

Irano įtūžis dėl šių priemonių pasireiškė Teherano grasinimais, jog JAV karo laivai nemėgintų rodytis Persijos įlankoje. Kariškiai ir politikos vadovai reiškė pasipiktinimą dėl nuolatinio JAV pajėgų dislokavimo Persijos įlankos regione ir grasino panaudoti savo karo laivyno „visą jėgą", jeigu JAV lėktuvnešis mėgintų grįžti į šiuos vandenis. Iranas taip pat grasina uždaryti Persijos įlankos vartus - siaurą Ormūzo sąsiaurį, per kurį plukdoma apie 30 proc. pasaulyje išgaunamos naftos, jeigu būtų užpultas arba tarptautinės sankcijos užblokuotų jo naftos eksportą.

Šie grasinimai nuskambėjo po dešimt dienų trukusių šiitiškos respublikos karinių jūrų pajėgų pratybų, per kurias Iranas pabrėžtinai išbandė trijų tipų priešlaivines raketas.

Dėl spaudimo Iranui, kuris yra antras svarbiausias naftą eksportuojančių šalių organizacijos OPEC narys po Saudo Arabijos, taip pat dėl galimo karinio konflikto tarp Teherano ir Jungtinių Valstijų pasaulinės naftos kainos staigiai patraukė aukštyn.

„Bet kokių karinių veiksmų Artimuosiuose Rytuose pasekmės būtų milžiniškos. Naftos kainos šuolis sužlugdytų bet kokį ūkio atsigavimą Jungtinėse Valstijose", - prognozuoja rinkų analizės agentūros „ANZ Research" vyriausiasis Azijos rinkų specialistas Nick Trevethan.

JAV ir kitos Vakarų šalys paskelbė naujas sankcijas, siekdamos nubausti Iraną už jo numanomas pastangas pasigaminti atominių ginklų.

Iranas šiuos kaltinimus atmeta, teigdamas, kad jo branduolinė programa yra visiškai taiki.

Vakarų šalys siekia stiprinti spaudimą Teheranui, blokuodamos didžiąją dalį jo naftos eksporto, taip pat užkirsdamos kitoms šalims galimybes palaikyti ryšius su Irano centriniu banku, tvarkančiu didžiąją dalį naftos pardavimų. ***LRT***

ŽEMAITIJOS MIŠKE - ŠALTOJO KARO ATGARSIAI

Žemaitijos nacionaliniame parke atidarytas Vienintelis Europoje Šaltojo karo muziejus. Pirmuosius lankytojus eksponatai ir stebino, ir šiurpino.

Muziejus įkurtas Plungės rajone, Plokštinės miške, prie vaizdingo Platelių ežero. Sovietmečiu čia veikė akylai saugoma, aukštosios įtampos laidais aptverta vidutinio nuotolio raketų bazė - giliose požeminėse betono šachtose buvo laikomas grėsmingas branduolinis ginklas.

Nusileidę į požemius turistai dviejų aukštų patalpose, kur kažkada buvo raketų paleidimo įranga, gali išvysti išdėliotas jų dalis, įvairių ginklų, sovietinės propagandos atributų, kareiviškos amunicijos ir kitų eksponatų.

Siūloma apžiūrėti ir 27 metrų gylio šachtą, kurioje laikytos 1.65 metro skersmens raketos R-12.

Jų ilgis su branduoline galvute siekdavo 23 metrus, o galingumas- 1-2.3 megatonos.

Daugiau negu 2000 kilometrų galėjusios skrieti 4 raketos buvo nutaikytos į tuometį Sovietų Sąjungos priešą - NATO valstybes.

Paleistos iš šachtų jos būtų pasiekusios ne tik Norvegiją, Vo-kietiją, Didžiąją Britaniją, bet ir tolimesnes Vakarų Europos šalis - Ispaniją ir Turkiją. Raketų kryptį kariškiai kas trejus metus koreguodavo.

Netoli Šateikių gyvenvietės (Plungės r.) dar yra sandėlis, kuriame saugotos 8 raketų galvutės. Čia buvo dislokuotos ir antžeminės raketos.

Visą kompleksą prižiūrėjo 320 kariškių, šalia raketų paleidimo aikštelės pastatytos dvejos medinės kareivinės, valgykla, viešbutis. Plungėje gyvenę pulko vadai ir karininkai kasdien važinėdavo į bazę budėti.

„Raketos iš Plokštinės niekada nebuvo paleistos. Tik 1968 metais, kai Sovietų Sąjunga su savo tuomečiais sąjungininkais slopino sukilimą Čekoslovakijoje, šioje bazėje buvo paskelbta karo padėtis", - sakė Žemaitijos nacionalinio parko direktorius Giedrius Norvaišas.

Per garsiąją Karibų krizę 1962 metais raketos buvo nugabentos į Klaipėdą, o iš ten laivais nuplukdytos į Sevastopolio uostą. Po to jos atsidūrė Havanoje. Nuvežti į Kubą Šateikių pulko kariai ten liejo betono pamatus ir statė šias raketas JAV pašonėje. Atslūgus krizei visos raketos iš Kubos buvo sugrąžintos atgal.

Žemaitijos miškuose įrengta bazė sunyko, kai JAV kariškiai, iš kosmoso palydovais žvalgydami Sovietų Sąjungos teritoriją, nustatė visas vidutinio nuotolio branduolinių raketų bazių dislokavimo vietas.

Raketų šachtas išrausė kastuvais

■ Plokštinės miške 1962 m. statyta požeminė raketų paleidimo aikštelė buvo pirmoji Sovietų Sąjungoje. Nuo Platelių ežero ją skyrė tik keli kilometrai.

■ Kariškius priviliojo nuošali, menkai apgyvendinta, virš juros lygio 160 metrų pakilusi vietovė. Keli ten buvę vienkiemiai buvo mikliai iškelti, jų šeimininkams sumokėtos 4,5 tūkst rublių kompensacijos.

■ Įslaptintą kompleksą 2 metus statė apie 10 tūkst. iš visų kraštų atvežtų šauktinių. Siauras kaip šuliniai raketų paleidimo šachtas jie išrausė kastuvais.

■ Buvo pastatyta ir vandens pumpavimo stotis su galingais siurbliais. Karinę bazę ir ežerą jungė 2.5 kilometro ilgio vandentiekio vamzdis.

■ Branduolinės raketos iš Plokštinės išgabentos 1978 m. vasarą.

***Gediminas Pilaitis**, lrytas.lt*

Šaltojo karo muziejaus įrengimas ir ekspozicijos kainavo 6 milijonus litų.

RENGINIŲ KALENDORIUS

2012 m. sausio 15 d., sekmadienį, Clevelando Šv. Kazimiero parapijos klebonas Joseph A. Bacevice švęs 35 metų kunigystės sukaktį. Šia proga, tą dieną 11 val. ryto, aukos padėkos šv. Mišias. Po Mišių, parapijos svetainėje bus pabendravimas su sukaktuvininku. Visi kviečiami dalyvauti.

VASARIO 18 d., šeštadienį, - Nepriklausomybės šventės minėjimas, 6 v.v. Šv. Kazimiero parapijos viršutinėje salėje. *Minėjimą rengia JAV LB Clevelando skyriaus valdyba.*

POPIEŽIUS BENEDIKTAS XVI PASKYRĖ 22 NAUJUS KARDINOLUS

Vatikanas, sausio 6 d. (ELTA). Popiežius Benediktas XVI paskelbė 22 naujų kardinolų vardus, nurodęs, kad į Kardinolų kolegiją jie oficialiai bus įvesdinti per vasario 18 dieną įvyksiančią konsistoriją.

Kardinolai yra svarbūs Šventojo Tėvo patarėjai, o dalis jų dalyvauja konklavoje, renkančioje naują popiežių.

Iš 22 naujai paskirtų kardinolų 18 dar nėra peržengę kanoninės 80 metų amžiaus ribos, todėl galės dalyvauti Benedikto XVI įpėdinio rinkimuose. Po jų įvesdinimo į Kolegiją, rinkikų skaičius padidės iki 125.

Tarp naujai paskirtų Kardinolų kolegijos narių 16 yra iš Europos, tarp jų septyni italai.

Popiežius naujųjų kardinolų vardus paskelbė „su dideliu džiaugsmu" po Viešpaties Apsireiškimo (Trijų Karalių) mišių, užbaigiančių pagrindines katalikų kalėdinio laikotarpio ceremonijas.

Tarp sulaukusių šios garbės prelatų yra Prahos arkivyskupas Dominik Duka, Florencijos arkivyskupas Giuseppe Betori, Niujorko arkivyskupas Timothy Michael Dolan, Berlyno arkivyskupas Rainer Maria Woelki ir Honkongo arkivyskupas John Tong Hon.

Į Kardinolų kolegiją Benediktas XVI taip pat paskyrė devynis Romos Kurijos dikasterijų vadovus, tarp jų Tautų evangelizavimo kongregacijos prefektą Fernando Filoni, didįjį penitenciarijų Manuel Monteiro de Castro, Pašvęstojo gyvenimo institutų ir apaštališkojo gyvenimo draugijų kongregacijos prefektą Joao Braz de Aviz, taip pat Jeruzalės Šventojo Kapo ordino didįjį magistrą Edwin Frederik O'Brien.

JAV REMS ŽINIASKLAIDĄ BALTARUSIŲ KALBA

JAV prezidentas Barack Obama pasirašė „Įstatymą dėl demokratijos ir žmogaus teisių Baltarusijoje".

Šiame teisės akte apibrėžti pagrindiniai Amerikos politikos dėl Baltarusijos tikslai, visų pirma kalbama apie elektroninių žiniasklaidos priemonių, dirbančių baltarusių kalba, rėmimą. „JAV Kongreso nuomone, prezidentas turi toliau remti televizijos ir radijo transliacijas, interneto leidinius kalbomis, kuriomis kalbama Baltarusijoje, per radijo stotis „Laisvoji Europa","Amerikos balsas", Europos radijas Baltarusijai" ir televizijos kanalą „Belsat",- cituoja dokumento tekstą laikraštis *Gazeta Wyborcza*.

Be to, dokumente pateiktas Baltarusijos oficialių asmenų, kuriems gali būti įvestas finansinių ir vizų sankcijų režimas, sąrašas. Tai daugiausia žmonės, dalyvavę slopinant opoziciją po 2010 metų gruodžio 19 dienos prezidento rinkimų.

Laikraštis taip pat pateikia tekstą iš Christopher Smith, vieno įstatymo projekto autorių, puslapio internete.

Ten sakoma, jog „įstatymo tikslas - remti žmones, kovojančius dėl savo pagrindinių teisių su Aleksandru Lukašenka, kuris dažnai vadinamas paskutiniu Europos diktatoriumi".

Taip pat Ch.Smith rašo, kad JAV ragina Tarptautinę ledo ritulio federaciją atšaukti sprendimą surengti 2014 metų pasaulio ledo ritulio čempionatą Baltarusijoje, nes „šį sporto įvykį Baltarusijos valdžia tikisi panaudoti savo neteisėtam valdymui legitimizuoti".

MIRĖ RAŠYTOJA ALĖ RŪTA

Alė Rūta

Los Angeles (ELTA). Eidama 97-uosius metus gruodžio 31 d. California valstijoje mirė išeivijos rašytoja, poetė, žurnalistė, ateitininkė ir veikli JAV lietuvių veikėja Alė Rūta. Tikroji rašytojos pavardė - Elena Viktorija Nakaitė-Arbačiauskienė-Arbienė.

A. Rūta gimė 1915 m. lapkričio 16 d. Sankt Peterburge. Po Pirmojo pasaulinio karo su tėvais grįžo į Lietuvą. Mokėsi Kamajų pradžios mokykloje, Rokiškio gimnazijoje. Studijavo Vytauto Didžiojo universitete Kaune, baigusi Klaipėdos pedagoginį institutą, mokytojavo. 1942 m. baigė literatūrą Vilniaus universitete.

Pirmuosius kūrinėlius paskelbė dar mokydamasi gimnazijoje, vėliau bendradarbiavo žurnaluose „Naujoji vaidilutė", „Naujoji Romuva". 1944 m. pasitraukė iš Lietuvos. Trumpai studijavo Vienos universitete, paskui persikėlė į Vokietiją. Ten išleido pirmąsias knygas - poezijos ir novelių rinkinius „Be tavęs" (1946) bei „Likimo keliu" (1947). 1948 m. persikėlė į JAV apsigyveno Los Angeles, Santa Monica.

Išeivijoje rašytoja aktyviai dirbo lietuvių bendruomenėje, buvo JAV Lietuvių Bendruomenės tarybos nare, priklausė Lietuvių rašytojų draugijai, ilgą laiką dirbo jos valdybos sekretore. Kaip darbšti apžvalgininkė ir organizatorė talkino daugeliui išeivijos spaudos leidinių bei kultūrinių sambūrių.

A. Rūtos plunksnai priklauso gausus ir vertingas literatūrinis palikimas, kone trys dešimtys įvairaus žanro leidinių - poezijos, novelių rinkinių, apysakų, keturiolika romanų, kelionių įspūdžių, prisiminimų knygų, draminių kūrinių vaikams. Daugelis A. Rūtos kūrinių susilaukė palankių įvertinimų bei svariausių išeivijos literatūrinių premijų, tarp jų ir paskutinysis, 2000 m. Lietuvos rašytojų sąjungos išleistas romanas „Vargingos Tėvynės vaikai", apdovanotas Lietuvių rašytojų draugijos premija.

2010 m. Lietuvoje pasirodė rašytojos iliustruotų prisiminimų knyga „Šklėriai". Už nuopelnus rašytoja 2006 m. buvo apdovanota Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Riterio kryžiumi.

„DIRVAI" AUKOJO

D.Gatautienė, Clev. Hts., OH ... 55
B.Balčiūnas, Annapolis, MD.... 45
V.Remeza, Manhasset, NY..... 30
K.Civinskas, Brecksville, OH .. 25
S.Valukas, New Haven, CT..... 25
S.Korius, Santa Monica, CA 22
S.Abraitis-Garrettsville, OH..... 20
A.Grajauskas,
Cliffside Pk., NJ 20
V.Matulis, Stuart, FL..... 20
R.Nasvytis, Lakewood, OH 20
A.Reventas, Houston, TX..... 20
J.Variakojis, Chicago, IL..... 20
N.Kent, St.Pete. Bch., FL 15
J.Kijauskas, Mentor, OH 15
A.Bivainis,
N.E.Rochester, MN..... 10
E.Namikas, Elmhurst, IL..... 10
B.Navickas, Lemont, IL 10
V.Shimkus, Dalton, PA 10
A.Udrys, Jackson, MI 10
J.Šiupinys, Euclid, OH 5

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

DĖKOJU LIKIMUI IR SKAITYTOJAMS

Rašytojo kelias nėra lygus ir lengvas — niekur, niekam; moteriai gal ypač akmenuotas: pareigos šeimoje ir visuomenėje nors nematomos, bet sudėtingos, užgožiančios laiką.

Rašyti pradėjau gimnazijoj, Rokišky. Šviesus literatūros mokytojas Petras Rapševičius, mūsų auklėtojas, pastebėjo mano rašinius, paskatino...

Klaipėdos pedagoginio instituto jaunas lietuvių kalbos lektorius Andrius Ašmantas irgi patarė man daugiau rašyt ir spausdintis.

Abu pedagogai per jauni mirę, abiejų atminimas man brangus.

Studijuojant Kauno ir Vilniaus universitetuose didelį įspūdį man darė prof. Vincas Mykolaitis-Putinas: veikė ir jo paskaitos, ir poezija.

Lituanistikos ir literatūros studijas baigiau Vilniuje, dienomis dirbdama pradžios mokykloj, vėliau — technikume. Vakarais — paskaitos. Studentiškas gyvenimas kūrybine ir pramogine prasme nebuvo man galimas, ir ano meto kolegos su nuostabiuoju Vytautu Mačerniu centre mažai darė įtakos, nors visus gerbiau.

Likimas išbloškė iš Tėvynės, kentėjau nostalgiją, vargelius, bet pavergtų brolių ar Sibiran ištremtųjų kentėjimų nepatyriau. Tik iš tolo užjaučiau.

Studijų ir mokytojavimo laiku mažai rašiau. Mano „plunksna" išsiliejo užjūry, gyvenimo patirčių ir nostalgijos paveikta.

Esu išleidusi per 20 knygų knygelių: eilėraščių, apysakų, romanų, kurių keli premijuoti. Eilėraščiai rašančiųjų bendraamžių supeikti ir atmesti. Kritikai apskritai buvo man „kieti". Esu dėkinga tik skaitytojams: kelių knygų laidos išsekusios, trijų romanų — „Vagos" pakartotos.

Dirbau kiek Rašytojų draugijos veikloje.

Iki šiol teberašau. Turiu paruošusi spaudai porą romanų rankraščių. Leidėjai? Užklausti mini dideles dolerių sumas, norimas iš autorės. Aišku, dabar užmirškime honorarus! Bet argi autorius už savo darbą turi apsimokėti?..

Dėkinga Likimui už ilgą amžių, o skaitytojams — išeivijoj ir Lietuvoje — už dėmesį.

Alė Rūta (Alė Nakaitė)

IŠRINKO GERIAUSIUS LIETUVOS KREPŠININKUS

Geriausiais 2011 metų šalies krepšininkais Lietuvos krepšinio gerbėjai išrinko jauniausią vyrų rinktinės žaidėją ir moterų rinktinės senbuvę.

Lietuvos krepšinio federacijos surengtame balsavime internete nuomonę pareiškė daugiau nei 20 tūkstančių krepšinio aistruolių.

Pasibaigusiuose rinkimuose niekas neprilygo nuo pat balsavimo pradžios pirmavusiems Vilniaus „Lietuvos ryto" vidurio puolėjui **Jonui Valančiūnui** ir Kauno „Viči-Aisčių" gynėjai **Rimai Valentienei**.

J.Valančiūnas šiemet tapo 19-mečių pasaulio čempionu, naudingiausiu planetos pirmenybių žaidėju ir pravėrė nacionalinės vyrų komandos duris.

Per planetos jaunimo čempionatą Latvijoje vidurio puolėjas Lietuvos rinktinei vidutiniškai pelnė po 23 taškus, atkovojo 13.9 kamuolio ir blokavo 3.2 varžovų metimo. Visi šie rodikliai buvo geriausi turnyre.

Per „EuroBasket 2011" aukštaūgis aikštėje vidutiniškai praleido po 15.7 min., per jas pelnė 8.4 taško, atkovojo 4.1 kamuolio.

Su Vilniaus „Lietuvos rytu" J.Valančiūnas praėjusį sezoną pasiekė Eurolygos „Top 16" etapą. Prie šio rezultato jis prisidėjo pelnydamas vidutiniškai 7.7 taško ir atkovodamas 5.8 kamuolio. LKL čempionate aukštaūgis praėjusį sezoną vidutiniškai pelnė 11,5 taško ir atkovojo 7.3 kamuolio.

Jonas Valančiūnas ir Rima Valentienė Lietuvos krepšinio aistruolių buvo išrinkti 2011 metų geriausiais Lietuvos krepšininkais. *lrytas.lt*

Šį sezoną LKL čempionate J.Valančiūnas renka 16.3 taško ir 7 atkovotus kamuolius. Europos taurės turnyre jo rodikliai – 8.5 taško ir 6.2 atkovoto kamuolio.

2011-aisiais krepšininkas dalyvavo NBA naujokų biržoje ir 5-as buvo pakviestas į Toronto „Raptors".

Tokie šiemet tik 19-ąjį gimtadienį atšventusio krepšininko rezultatai sužavėjo Lietuvos krepšinio gerbėjus. Rinkdami 2011-ųjų geriausią šalies krepšininką jie J.Valančiūnui skyrė net 31.9 proc. balsų.

„Lietuvos ryto" vidurio puolėjas šiemet įvertinimo sulaukė ir tarp sporto žurnalistų, kurie Metų sportininkų rinkimuose jam skyrė antrąją vietą (po irkluotojo Mindaugo Griškonio).

„Įvertinimas labai malonus, juo tikrai džiaugiuosi, – sakė J.Valančiūnas. – Nesitikėjau tokio pripažinimo. Manau, dar neturiu tų nuopelnų, dėl kurių reikėtų rinkti geriausiu krepšininku."

Vis dėlto aukštaūgis neslėpė, kad 2011-ieji jam įsimins labai ilgai. „Metai buvo geri visomis prasmėmis. Ir su komanda, ir su rinktinėmis sekėsi, labai įsimintinas įvykis buvo NBA naujokų birža", – teigė J.Valančiūnas.

Metų krepšininkės rinkimuose R.Valentienei atiteko 27.5 proc. balsų.

„Viči-Aisčių" gynėja šių metų Europos čempionate buvo ketvirta pagal rezultatyvumą Lietuvos rinktinėje – vidutiniškai 6.9 taško per rungtynes.

Moterų Eurolygoje 33 metų snaiperė yra viena svarbiausių „Viči-Aisčių" žaidėjų. Praėjusį sezoną ji pirmavo ekipoje pagal rezultatyvius perdavimus (2.2) ir perimtus kamuolius (1.5). Šį sezoną gynėja elitiniame Europos turnyre renka po 6.3 taško. Vis dėlto R.Valentienė 2011-uosius prisimins kaip ne itin sėkmingus: „Tai buvo daugiau nusivylimo metai.

Su rinktine nepatekome į olimpines žaidynes, norėtųsi, kad „Viči-Aistės" Eurolygoje pelnytų daugiau pergalių."

lrytas.lt

Lietuvos tenisininkas Ričardas Berankis Teniso profesionalų asociacijos (ATP) vertinimų lentelėje išliko 125-as. 21-erių metų lietuvis turi 460 taškų.

20-metis Laurynas Grigelis (248 tšk.) išliko 198-as, 27-erių metų Gvidas Sabeckis (2 tšk.) – 1364-as, o 19-metis Dovydas Šakinis (1 tšk.) iš 1853-iosios pozicijos nukrito į 1854-ąją. Vertinime pirmauja serbas Novak Džokovič (13,630 tšk.). Antrąją vietą užima ispanas Rafael Nadali (9,595 tšk.), o trečiąją – šveicaras Roger Federer (8170 tšk.). Latvijos tenisininkas Ernestas Gulbis (785 tšk.) išliko 61-as. Iš viso įvertinti 1944 tenisininkai.

Lietuvos stalo tenisininkė Rūta Paškauskienė pasaulio vertinime iš 86-osios vietos pakilo į 84-ąją. 34 metų lietuvė turi 2154 taškus. R. Paškauskienė tarp Europos stalo tenisininkių yra 27-a. Lina Misikonytė išliko 196-a. Ji turi 1865 taškus. Įvertinime pirmauja kinė Ning Dang, turinti 3052 taškus.

Europos šachmatų čempionė lietuvė Viktorija Čmilytė Tarptautinės šachmatų federacijos (FIDE) paskelbtame moterų vertinime užima 16-ąją vietą (ELO koeficientas 2503). 28 metų Lietuvos šachmatininkė prieš du mėnesius pasaulio šachmatininkių klasifikacijoje buvo taip pat šešiolikta. Pirmauja Vengrijos šachmatininkė Judit Polgar (2710). Antrąją vietą užima kinė Yifan Hou (2605), o trečiąją – indė Humpy Koneru (2589). Tarp vyrų pirmauja Norvegijos atstovas Magnus Carlsen (2835). Antrąją vietą užima armėnas Levon Aronian (2805), o trečiąją – Rusijos atstovas Vladimir Kramnik (2801). Daugiausiai taškų iš Lietuvos atstovų turintis Šarūnas Šulskis (2595) į pirmąjį šimtuką nepatenka.

Penkiakovininkė Laura Asadauskaitė išrinkta geriausia 2011 metų Lietuvos sportininke. 27 metų atletė šiemet geriausiųjų rinkimuose surinko 53936 taškus bei aplenkė krepšininką Joną Valančiūną ir treko dviratininkę Simoną Krupeckaitę. Beje, L. Asadauskaitė geriausia buvo išrinkta ir Lietuvos sporto žurnalistų rinkimuose. Liepos mėnesį L. Asadauskaitė šiuolaikinės penkiakovės pasaulio taurės finalo varžybose Londone laimėjo sidabro medalį (5284 tšk.). Netrukus Didžiojoje Britanijoje vykusiame Europos čempionate lietuvė užėmė penką vietą (5492 tšk.) ir iškovojo kelialapį į Londono olimpines žaidynes. 2011 m. rugsėjį Maskvoje vykusiame pasaulio čempionate L. Asadauskaitė iškovojo bronzos medalį (5504 tšk.).

34-ojo Dakaro ralio penktajame etape motociklų klasėje ketvirtadienį vienintelis **Lietuvos atstovas Gintautas Igaris** („Yamaha") užėmė 117-ąją vietą. Pergalę iškovojo prancūzas Cyrilas Despres (KTM). Jis 265 km greičio ruožą įveikė per 2 val. 28 min. 33 sek. Tai buvo 28-oji Prancūzijos motociklininko pergalė Dakaro raliuose. G. Igaris nugalėtojui pralaimėjo 5 val. 19 min. 59 sek. Antrąją vietą užėmė nugalėtojo titulą ginantis ispanas Marc Coma (KTM, +1.41), o trečiąją – kitas ispanas Joan Barreda Bort („Husqvarna", +12.42). Bendrojoje įskaitoje pirmaujantis C. Despres antrąją vietą užimantį M. Comą lenkia 9 min. 51 sek. Trečiąją poziciją užima portugalas Helder Rodrigues („Yamaha", +47.56). G. Igaris iš 108-osios vietos smuktelėjo į 109-ąją (+12:38.06).

P.S. TIRE Inc.
Complete Front End Service
216 481-5397
New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts
Mufflers, Lube oil and Filter
Buy any 4 tires and receive a. P.S. Tire hat!
OPEN
Mon. – Fri.: 8 am to 6 pm
Sat.: 8 am to 4 pm
866 E. 200th St.
Cleveland, OH 44119

LIETUVIŲ RADIJO PROGRAMA girdima antradieniais
9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.
Interneto svetainė: WWW.WPAT930AM.COM
Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpikas,
82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687.
Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga
William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Stephen Waite
Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai
936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095
Telefonas: (216) 531-7770
Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
teikdami jaukią atmosferą liūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

TAUPA
LITHUANIAN CREDIT UNION
SAVI PAS SAVUS
KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ
Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119
DARBO VALANDOS :
Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.
Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.
Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.
Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.
KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI $250,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)